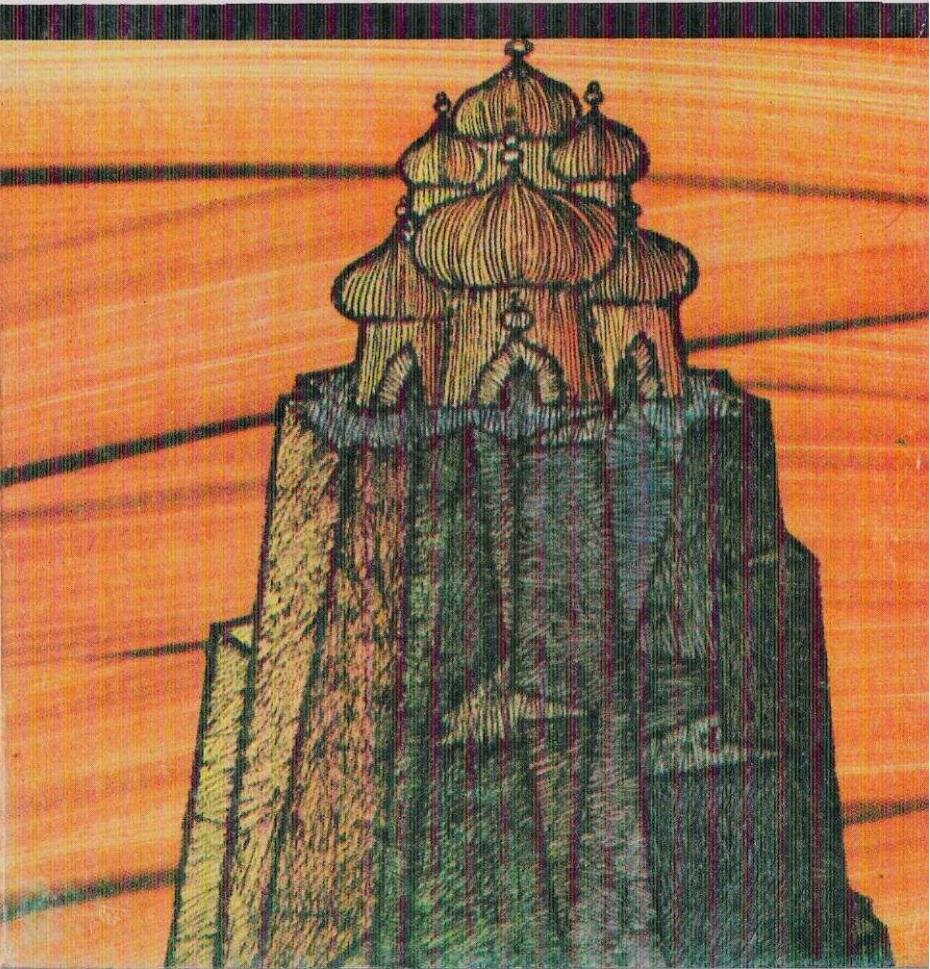

adnan özyalçiner

SABIRTAŞI ÇATLADI

ÇOCUK KİTAPLARI

CEM ÇOCUK KİTAPLARI
Cem Yayınevi Çocuk Dizisi
Nuruosmaniye Cad. Kardeşler Han Kat 3
CAĞALOĞLU-İSTANBUL

Baskı Kurtiş Matbaası

adnan özyalçiner

SABIRTAŞI ÇATLADI

çocuklara masallar

Resimleyen
İSA ÇELİK

cem çocuk kitapları

Nuru Osmaniye Cad. Kardeşler Han 1/3 Cağaloğlu - İST.

Sevgili çocuklar. Masallar, tükenmez bir kaynaktır. Çağlarboyu dilden dile söylenir, kulaktan kulağa yayılır durur. Onun için büyüklerimiz, dedeler, nineler, birçok masal bilir. Çocukken dinlediklerini onlar da kendi çocuklarına, torunlarına arılatır. Ama, günümüzde masal bilen yaşlılar azaldı. Artık masallar halkbilimi ile uğraşan derlorneci yazarlarca toplanıyor, kitaplara geçiyor. Kırmızı Çini Kâse adlı kitabımda olduğu gibi, bu kitaptaki masalları da, eskiden dinlediklerim ile sözünü ettiğim derlemelerden yararlanarak yazdım. Dedeler, nineler artık masal anlatmıyorlar. Birçoğu bilmiyor. Bilenler varsa da çağdaş koşullar, ne onlar için anlatmaya, ne de sizin için dinlemeye elverişli. Oysaki masallar, mutlu bir dünyayı, iyinin, güzelin, doğrunun egemen olduğu sağlıklı bir dünyayı anlatır. Masal dünyasını güzelleştirmek, sonunda hep birlikte mutlu olabilmek için masal kahramanlarının çekemedikleri kalmaz. Analarından emdikleri burunlarından gelir. Bu çabaların sonunda mutlu sona ulaşılır, o güzelim masal dünyasına ayak basılır. Bence emeksiz, çabasız hiçbir şeyin elde edilemeyeceğini en güzel masallar anlatır bize. Kıyısından köşesinden, şurdan burdan belki dinlediniz, belki de biliyorsunuz bu masalları. Ama bir de benden okuyun istedim. Emegin, çabanın, aklın gücünü hep birlikte görelim. Sağlıcakla kalın.

Adnan Özyalçiner

SABIRTAŞI ÇATLADI

Bir zamanlar ülkenin birinde yalnız başlarına yaşayan bir ana kız vardı. Her lke gibi bu ülkenin de zengini zengin, yoksulu da yoksuldu. Bu bizim ana kız da ülkenin yoksullarındandı. Evleri hemen hemen kentin dışındaydı. öplklerin ortasında küçük, eciş bcş bir kulbecikti. Kimselerin uğramadığı, تنها bir yerdeydi.

Kız, yoksuldu ama güzel mi güzeldi. Güldükçe yüzünde gller açardı. Ağla dıka gözyaşları inci taneleri gibi tekerlenir, sabah iğleri gibi bitkilere hayat verirdi. Yüreği de yüzü gibi pırıl pırıldı. İyiliksever mi iyiliksever bir kızdı. Karıncayı bile incitmekten çekinirdi.

Yaşı tam onsekizdi. Evlenme ağı gelmiş geçiyordu bile. Ama gel gör ki bu güzel kıızı görmeye ne gelen vardı ne giden. Nasıl olsun? Bu yoksul kulübede böyle güzel bir kızın varlığından hiç kimsenin haberi yoktu ki. Olsa da yoksuldur diye burun kıvrıp geçerlerdi.

Onun için zavallı kız, her gün pencerenin önüne oturur, evleneceği delikanlının gelip onu annesinden istemesini boşu boşuna bekler dururdu. Bunu kendi de bildiğinden, talihsizliğine yanar, her gün, pencerenin önünde gözyaşı döker, ağlardı.

Bir sabah erkenden kalkmış, pencerenin önüne oturmuş, sessiz sessiz ağlıyordu. Gün doğmak üzereydi. Annesi uyuyordu. Ortalıkta çıt yoktu. Ağladıkça ağlayası geliyordu kızın. İşte o sırada pencerenin pervazına bir kuş kondu. Küçük bir kuştı bu. Gagasıyla cama vurdu. Kız, o zaman gördü kuşu. Gözleri sabahın ilk ışıklarını yansıtıyordu. Kıza sevimli sevimli baktı. Ama ağzından çıkan sözler korkunçtu. Evet, küçük kuş dile geldi ve kıza şunları söyledi:

— Kırk gün kırk gece ölü bekleyeceksin, kırkbirinci gün muradına ereceksin...

Bunları deyip uçu. Kız, iliklerine kadar ürperdi. Tir tir titredi korkudan. Hemen annesini uyandırdı. Olanları söyledi. Annesi inanmadı.

— Hayırdır inşallah, dedi. Düş gör-

müşündür. Korkmana gerek yok.

Kız, gördüğünün düş olmadığını iyice biliyordu. Nitekim, ertesi sabah aynı saatte kuş yine pencereye kondu. Aynı biçimde dile geldi. Kıza,

— Kırk gün kırk gece ölü bekleyeceksin, kırkbirinci gün muradına ereceksin... deyip uçtu.

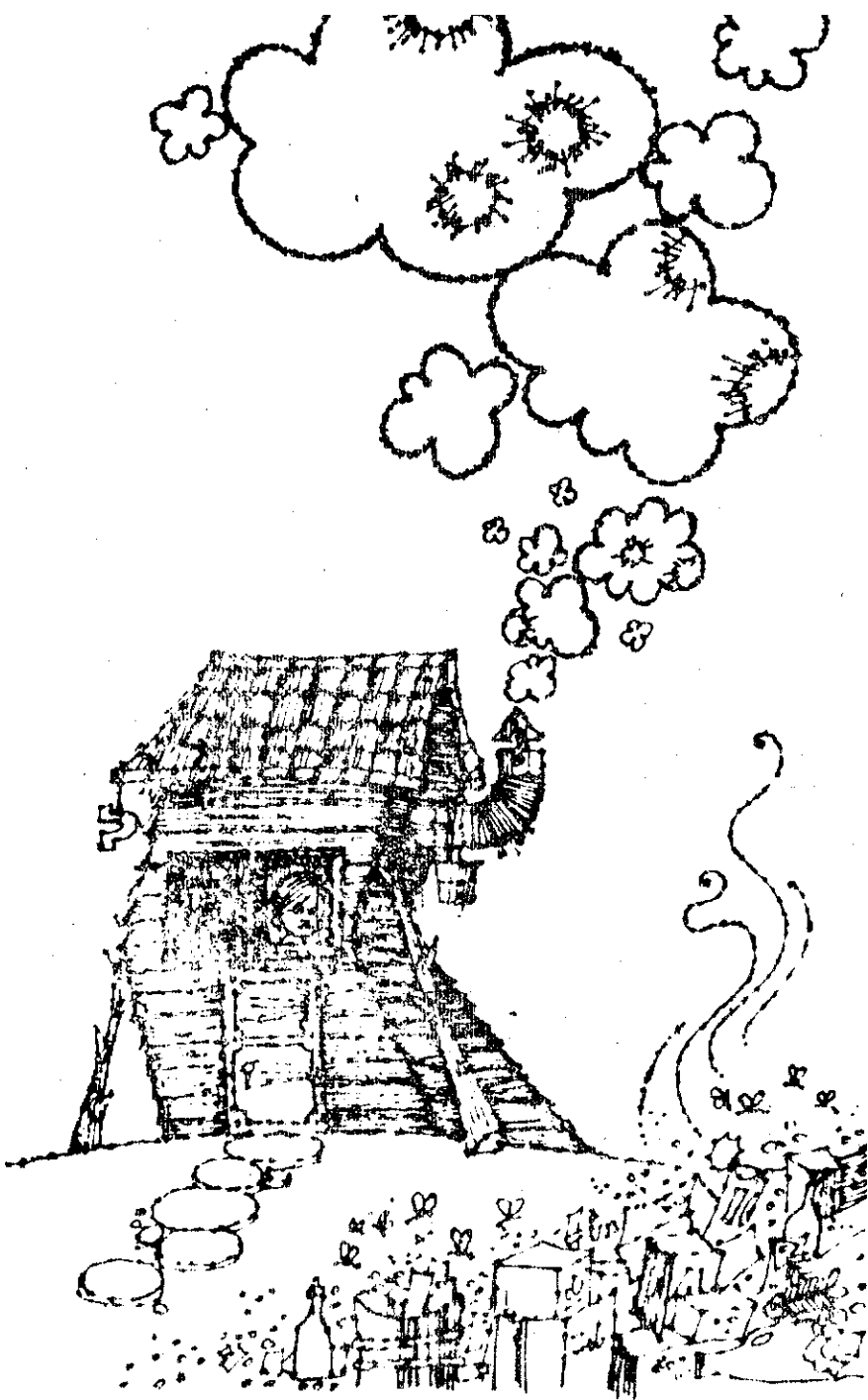
Annesi de bunun düş olmadığını anlamıştı artık. Çünkü o da kızıyla birlikte kuşun dediklerini dinlemişti. Ertesi sabah ve daha ertesi sabahlar, kuş düzenli olarak gelip pencereye kondu. Kıza,

— Kırk gün kırk gece ölü bekleyeceksin, kırkbirinci gün muradına ereceksin... deyip uçtu.

Ana kız iyice korkmuşlardı. Evlerini cinler, periler bastı sanarak başka yere taşındılar. Ama kuş oraya da geldi. Orada da pencereye kondu. Kıza,

— Kırk gün kırk gece ölü bekleyeceksin, kırkbirinci gün muradına ereceksin... deyip uçtu.

O evden de çıktılar. Geceyi açık havada geçirmeye karar verdiler. Kentin parkına gittiler. Bir kanepede oturup uyudular. Gün doğmadan kuş gelip par-

kın ulu ağaçlarından birine kondu. Kıza,

— Kırk gün kırk gece ölü bekleyeceksin, kırkbirinci gün muradına ereceksin... deyip uçtu.

Ana kız baktılar ki, ne yapsalar bu kuştan kurtuluş yok, oturdukları kenti bırakmaya, ülkelerinden göç etmeye karar verdiler. Yoksulun evi sırtındadır derler. Ana kızın da öyle. Yanlarına bir bohça alıp, biraz da azık düzerek hemen yola çıktılar. Dik dağlardan aştılar, düz ovalardan geçtiler, su kıyılarında oturup dinlendiler.

Zavallı ana kız, yoksulluklarından kervanlara katılamadıkları için gündüzleri durmadan yürüyor, geceleri de bir ağaç altında ya da kaya kovuğunda uyuyorlardı. Yol boyundaki kervansaraylarla hanlardaki sıcak, yumuşak döşeklerde yatmak zenginlere göreydi. Ana kız, geceyi açıkta geçirdiklerinden, güvence-leri de yoktu. Kurda kuşa yem olabilirlerdi. O da oldu bir gün.

Yola çıktıklarının üçüncü günüydü. Hava oldukça sıcaktı. Sabahleyin tan atmadan yola koyulmuşlardı. Bütün bir gün çorak bir alanda yürüdüler. Sivri

kayalıkların arasından, taşlık yollardan geçtiler. Güneş, tepeden kavuruyordu. Dilleri damaklarına yapışmıştı. Bu çölü o gün aşmaları gerekti. Onun için var güçlerini harcadılar. Çünkü bu taşlık yolun sonu zümrüt yeşili bir ovaya açılıyordu. Ovayı geçtikten sonra gölgelik bir ormana varacaklardı. Yazık ki onlar ovaya ulaşamadan akşam karanlığı çöktü. Bu yüzden geceyi de kayalıklarda geçirmek zorunda kaldılar. Bir kaya kovuğu bulup oraya yerleştiler. Gündüzün sıcağına karşılık gece iyice soğuktu. Ana kız, birbirine iyice sokuldular, soluklariyle birbirlerini ısıttılar. Gündüz taşlık yol onları çok yorduğu için hemen uyuyakaldılar. Derin bir uyku çektiler. Sabahleyin uyandıklarında tam karşılarındaki sivri kayanın üstüne tünemiş kocaman bir kartalla karşılaştılar. Kartal sanki orda onların uyanmasını bekliyordu. Onlar ayağa kalkar kalkmaz kartal da tünediği kayalıkta kanatlarını iki yana açtı. Gölgesi dağı taşı tuttu. Sanki güneşi örttü de havayı kararttı. Çok geçmeden kalktı kayanın üstünden. Ana kız, gidiyor diye sevindiler. Ama öyle olmadı. Kartal, gökyüzüne doğ-

ru havalanmadı. Geldi ana kızın tepesinde dönmeye başladı. Her dönüşünde biraz daha alçalıyordu. Alçaldıkça gün kararıyor, gece basıyordu ortalığı. Anne, kızına siper olmuştu. Taş atarak kartalı yaklaştırmamaya çalışıyordu. Ama kartal, dolandı dolandı kızı belinden pençelerine taktığı gibi dimdik havalandı. Rüzgârından kadın sarsılıp yere düştü. Ne kızın çırpınışları, ne de annenin çığlıkları para etti. Kartal, masmavi gökyüzüne doğru süzülerek bulutların arasına karışıp gitti. Annenin bütün bağırıp çağırmaları, ağlamaları, inlemeleri kayaların arasında yankılar yaparak eridi.

Kız, kartal onu belinden kavrayıp havalanınca önce çırpınarak kurtulmayı denedi. Ama kartal sıkıca kavramıştı kendisini. Ne kadar çırpınsa boşunaydı. Üstelik gittikçe yükseliyorlardı. Bu durumda kartalın pençelerinden kurtulsa kayalıklarda param parça olurdu. Onun için debelenmeyi bıraktı. Annesi küçücük kalmıştı aşağıda. Dağ gibi sivri kayalar parmak kadar görünüyordu. Aşağı baktıkça gözleri kararıyordu. İyice yükselmişlerdi artık. Gözlerini yumdu. Korku-

dan, heyecandan bayılmıştı şimdi.

Kartalın pençesinde, gökyüzünde ne kadar yol aldıklarını, nerelerden geçtiklerini, hangi ülkeleri aştıklarını, aradan ne kadar zaman geçtiğini bilmiyordu kız.

Gözlerini açtığında yalçın kayalıkların ortasında ulu bir saray gördü. En dik kayalığın tepesindeydi. Tam bir kartal yuvası. Kartal da işte o sırada alçalmaya başladı. Kızın gördüğü sarayın tepesinde döneniyordu. Çevrede başka ne bir ev, ne bir köy, ne de bir kent vardı. Küçük bir ağaç, el kadar bir yeşillik, bir otçuk da yoktu. Yalnız çıplak, sivri, yalçın kayalıklar. Cansız taş yığınları... Kartal, demek Kaf Dağı'nın ardına getirmişti onu. Alçala alçala sarayın kulesinin penceresine yaklaştılar. Kartal, kızı pencerenin kenarına bırakıp gitti.

Kulenin penceresi açıktı. Kız, kanadı itip pencereden içeri girdi. İçeri girmesiyle çılgılığı basması bir oldu. Girdiği yerde bir döşek vardı. İçinde bir ölü yatıyordu. Karyola som altındandı. İçinde yatan ölü de genç, güzel bir delikanlı.

Kız, neye uğradığını şaşırmıştı. Dışarı çıkmak, burdan kurtulmak için kapıyı

aradı. Oraya koştı, buraya koştı. Dört yanda yüksek büyük pencereler vardı, ama kapı yoktu. Aşağısı ise dimdik bir uçurum. İnsan, bakmaya bile korkuyordu. Bu durumda burdan kurtuluş yoktu. O zaman kuşun dedikleri aklına geldi:

— Kırk gün kırk gece ölü bekleyeceksin, kırkbirinci gün muradına ereceksin.

Tepeden tırnağa titredi. Dişleri birbirine vurdu korkudan. Kuşun söylediği ölüyle başbaşaydı işte. Ondan başka da kimse yoktu bu koskoca sarayda. Bir ölü, bir de o.

Çaresizliğinden ağlamaya başladı. Ellerini yüzüne kapatarak hüngür hüngür ağladı.

-- Anneciğim, gel beni burdan kurtar! deyip durdu ama boşuna. Çağrısına ne annesi, ne de başka biri karşılık verebilirdi. İnsanların yaşadıkları yerlerden çok uzaktaydılar.

Ölünün başucuna oturup beklemekten, kuşun dediklerini yerine getirmekten başka yapacak şeyi yoktu. Yavaş yavaş karyolaya sokuldu. Ölünün yüzü sapsarıydı. İlk anda bakamadı. Gözlerini yum-

du. Gözlerini hep yumuk tutamazdı ya. Açmak zorunda kaldı sonunda. Kısa bir süre sonra da durumuna boyun eğdi.

Gündüzleri ölüyü beklemek gerçekte pek güç gelmiyordu ona. Bulundukları yer, bol ışık alıyordu. Hertürlü yiyecek içecek vardı. Uzun bir şölen masası vardı. Üstü tıka basa yemekler, yemişlerle doluydu. Canı sıkıldıkça onlardan yiyor, acıktıkça karnını doyuruyordu. Büyükçe bir çekmece içinde de şimdiye kadar görmediği güzellikte inciler, elmaslar, zümrütler, yakutlar, çil çil altın paralar vardı. Bir dolap dolusu da giyecek vardı. İpekten, atlastan, sim işlemeli, kırmalı güzel giyecekler. Hepsi ayrı güzellikte, ayrı renklerdeydi. Onları giyip avunuyordu. Zümrütleri, elmasları, incileri takınarak prensesler gibi süsleniyordu. Ama bütün bu süslenmeler neye yarıyordu? Kim için yapıyordu bütün bunları? Ölü, gençti, yakışıklıydı. Ama ne bir şey görüyor ne de duyuyordu. Kız, bunları yapmakla ancak kendi can sıkıntısıyla korkusunu dağıtabiliyordu birazcık.

Gündüzlerini böyle geçiriyordu. Ama geceleri korkusu büyüyordu. Gerçi ka-

ranlık basar basmaz büyük şamdanlardaki mumları yakıyordu. Ama mum ışığı eşyaların gölgelerini büyütüyordu. O zaman da gündüzkünden korkunç oluyordu ortalık. Sanki hayaletler basıyordu sessiz sarayı. Ölüyü hiç uyumadan beklemesi gerektiğinden sabahı güç ediyordu. Korkudan, heyecandan çıldıracak gibi oluyordu.

Bu böyle tam yirmi gün, yirmi gece sürdü. Yirmi birinci günün sabahı, ölüyü bekleyen kız, billur boy aynasının önüne geçti. Kendini gözden geçirdi. Üstünde kadifeden göğsü ve etekleri altın işleme-li ağır bir giysi vardı. Ama yirmi gün içinde iyice zayıfladığından, bu güzel giysi üstünden sarkıyordu. Gözleri uykusuz-luktan, yorgunluktan çukura batmıştı. Kenarları halka halka mordu. Yüzü mum gibiydi.

İşte tam bu sırada kızın kulağına birtakım gürültüler geldi. Derinden derine yansıyan bir çingirak sesiydi duyduğu. Gittikçe de yaklaşıyordu. Yirmi gündür duyduğu ilk sestir bu. Hemen pencereye koştu. Aşağı baktı. Kayalıkların altındaki dar yoldan bir kervan geçiyordu. De-

veler birbiri ardından, sallanarak ağır ağır yürüyordu. Adım attıkça boyunlarına asılı çanlar çingır çingır ediyordu. Kız, var gücüyle,

– Hey kervancıbaşı, kervancıbaşı... diye bağırdı.

Kervan durdu. Çingıraklar sustu. Kervanın sahibi, nereden seslenildiğini anlamak için kayalıkları gözleriyle taramıştı. Sonra dik kayalıkların üstündeki sarayın yüksek kulesinin penceresindeki kızı gördü.

– Ne istiyorsun? diye sordu.

– Bir cariyeye satın almak istiyorum. Kaça veriyorsun?

– İki kese altına.

Kız, hemen iki kese altını pencereden aşağı, kervancının ayakları dibine attı. Çil çil altınlar, kervancının çok hoşuna gitti. Hem keseler ağzına kadar doluydu. En sağlam, en güzel, en becerikli kölelerden birini seçti. Kıza,

– Hadi gel al cariyem... diye bağırdı.

Kız,

– Ben gelemem, dedi. Siz çıkartacaksınız onu buraya.

— Olur, dedi kervancı. Bir ip sarkıt sen.

Kız, kervancının dediğini yaptı. Pencereden aşağı kalın bir ip sarkıtarak satın aldığı cariyeyi yukarı çekti. Cariye, yukarı çıkınca kervan yola koyuldu. Bu kız, artık onun için bir can yoldaşıydı. Korkusunu, yorgunluğunu paylaşabileceği biriydi. Her şeyden önce kendisi gibi canlı bir varlık, bir insandı. Yalnızlıktan kurtulmuştu. Cariye, terbiyeli bir kızdı. Hanımının yemeklerini hazırlıyor, canı çok sıkıldığı zamanlarda da ona ut çalıp eğlendiriyordu hanımını.

Kırkıncı günün gecesine kadar bu böyle gitti. Cariye, hanımının bir dediğini iki etmedi. Hanımı ayakta dikilerek ölüyü beklerken çok yoruluyordu. O zaman cariye gelip ayaklarını, sırtını ovalayarak hanımının yorgunluğunu azaltmaya uğraşıyordu. Bu cariyeyi satın almakla çok iyi ettiğini düşünüyordu genç kız. Zaten kırkıncı gün bitmişti. Kırkbirinci günün gelmesine bir gecesi kalmıştı. Kırkbirinci günün sabahı bütün sıkıntıları bitecek, muradına erecekti.

Ama kırkıncı gece ölüyü beklemek

hepsinden güç geldi kıza. Artık ayaklarını gövdesini taşıyamıyordu. Yorgunluktan tir tir titriyorlardı. Omuzları tutulmuştu. Gözkapakları kendiliğinden kapanı kapanıveriyordu. Güçlkle açık tutmaya çalışıyordu gözlerini. Cariyesi, ne ayaklarını, ne omuzlarını ovuyordu bu gece. Ut da çalmıyordu. Ne istese yerine getir-miyordu. Yalnız akşam yemeğini tıka bas-a yedirtmişti. Uyku veren de bu olma-lıydı. Gece yarısını güçlkle etti. Yorgun-luktan bitmişti artık. Konuşacak, soluk alacak durumu kalmamıştı. Sabaha kar-şı, olduğu yere yığılıp uyuya kaldı.

Cariye de bunu bekliyordu. Kızın al-tın işlemeli kadife giysisini kendi giydi. Cariye giysilerini de ona giydirip yatırdı kızı. Kendisi de billur aynanın önüne geç-ti, güzelce süslendi. Elmaslar, inciler ta-kındı. Sonra da ölünün başında durup beklemeye başladı. Az sonra gün ışıdı. Kırkbirinci günün ilk ışıkları altın kar-yolada, atlas yorganlar altında yatan ölü-nün yüzüne değer değmez, genç delikanlı gözlerini açtı. Gözlerini açar açmaz, ilk işi başucunda bekleyen cariyeye bakmak oldu. Sevgiyle baktı kıza.

- Beni sen mi bekledin?
- Evet şehzadem.
- Ya o uyuyan kız kim?
- O benim cariyem, bizim kölemiz şehzadem.

Yakışıklı şehzade,

– Demek öyle, deyip yataktan kalktı. Cariyenin elini tuttu.

– Öyleyse karım olmaya hak kazandın. Ülkemin ve halkımın biricik sultanı olacaksın.

Cariye, yerlere kadar eğilerek şehzadeye bu onuru kendisine bağışladığı için teşekkür etti. Şehzade, cariyeyi elinden tutup kaldırırken,

– Şimdi hemen ülkeme gitmeliyiz, dedi. Halk sabırsızlıkla bizi bekliyor. Hizmetçini uyandır da gidelim.

Şehzade, bunları söyledi. O sırada kız, gözlerini açtı. Uyanmıştı. Yakışıklı şehzadeyle kendi giysileri içindeki cariyeyi yanyana görünce her şeyi anladı. Ama iş işten geçmişti. Genç adam, karısının koluna girerken kıza,

– Sen de git kapıyı aç bize, diye buyurdu. Kız,

– Hangi kapıyı, diye kekeledi. Bur-

da kapı yok.

— Billur ayna kapıdır, koş aç onu.

Dediğini yaptı. Gerçekten de aynayı itince ardından bir merdiven çıktı. Şehzadeyle cariyeler merdivenleri kolkola gü-lüşerek inerlerken, kız da arkalarına ta-kıldı. İçin için gözyaşları döktü yol bo-yunca kız. Yoksulun yüzü ne zaman gü-lerdi ki şimdi gülsün. Cariye yol boyun-ca hep itip kaktı onu. Azarladı.

Şehzadeyle cariyeyi halk büyük bir coşkunlukla karşıladı. Ülkede bayram ilân edildi. Şehzadeyle cariyeler kırk gün kırk gece süren bir düğünle evlendiler. Bütün ülkelerin padişahları, genç şehzadelerle prensesler bu düğüne geldiler. Şehzade ülkenin padişahı olarak hüküm sürmeye başladı. Cariyeler de ülkenin bir-cik sultanıydı. Şehzadelerini onun kur-tardığını sandıklarından, halktan büyük saygı ve sevgi görüyordu.

Kızsa, sarayın mutfağında hizmetçi-lik yapıyordu. Sultan hanım en pis, en güç işlerin ona gördürülmesini buyur-muştu. Yüzü gözü ocak kirinden, isten pastan kapkaraydı. Giysileri pisti, yırtık-tı. Bütün güzelliği uçup gitmişti.

Gündüzleri çok çalıştırdıklarından, geceleri bitkin düşüyor, yatağında bütün bu başına gelenlere ağlayarak sabahı ediyordu. Ama kimseye şehzadenin gerçek kurtarıcısının kendisi olduğunu anlatamıyordu. Bu durumda kim inanırdı. Onun için büsbütün kahroluyordu.

İşte o günlerde ülkenin genç padişahı, yakışıklı şehzade yabancı bir ülkeye yolculuğa çıkacaktı. Saraydaki herkese, neler getirmesini istediklerini sordu. Herkes türlü türlü armağanlar istedi. Genç padişah mutfakta çalışan kızı da unutmamıştı. Ona da ne istediğini sordu. Kız bir sabır taşıyla bir hançer getirmesini istedi padişahтан. Padişah, bu isteğe pek bir anlam veremedi. Biraz da garip buldu kızın isteğini. Öyle ya herkes, inciler, ipekliler, kadifeler isterken, o bir hançerle küçük bir taştan başka bir şey istemiyordu. Gene de istediklerini getireceğine söz verdi.

Sabır taşı dedikleri fındık büyüklüğünde süt gibi ak bir taşı. Hançeri herkes bilir. Ucu sivri keskin bir bıçak. Genç padişah, yolculuktan dönünce kızın istediği bu iki şeyi ona verdi. Bunlarla ne

yapacağını da merak ediyordu. Onun için gece gizlice kızın odasını dinlemeyi kafasına koydu.

Gece olunca kızın odasına gitti. Perdenin arkasına gizlendi. Kız, gece yarısına doğru mutfaktaki işini bitirip geldi. Yatağının üstüne oturdu. Koynundan hançerle taşı çıkardı. Önüne koydu. Gözlerini taşa dikti. Başından geçen her şeyi, ağlaya ağlaya anlatmaya başladı. Kuşun nasıl gelip olacakları haber verdiğini, kartalın onu nasıl annesinin yanından kapıp Kaf dağının ardındaki saraya götürdüğünü, ölüyü orda nasıl hiç uyumadan kırk gün kırk gece beklediğini, kırkinci gecenin sonunda nasıl uyuya kaldığını, cariyenin oyununa nasıl kurban gittiğini, hepsini, her şeyi bir bir anlatıyordu.

Kız bunları anlattıkça fındık büyüklüğündeki sabır taşı şişmeye başladı. Süt gibi ak olan rengi de gittikçe kararıyordu. Sonunda kömür gibi kapkara kesildi taş, elma kadar da büyüdü. Kız,

— Şehzademi ben bekledim. Ama şehzadem bunu bilmedi. Cariye kız şehzademle evlendi, deyince şişip şişip elma

kadar büyümuş olan sabır taşı orta yerinden çatladı. Kız,

– Gördün mü, dedi taş. Sen taşken bu anlattıklarına dayanamadın. Orta yerinden çatladın. Söyle öyleyse ben insanken nasıl dayanırım buna.

Bunu der demez, hançeri kınından çıkardı. Sapından sıkıca kavrayıp göğsüne saplamak için kolunu kaldırdı. O zaman, genç padişah perdenin arkasından fırladı. Kızın kolunu tutup hançeri elinden aldı. Kızı hizmetçi odasından çıkarıp kendi dairesine götürdü. Cariyenin cezasını kızın vermesini istedi padişah.

– Kırk katırla mı, kırk satırla mı cezalandıralım? diye sordu. Yüreği iyilikle dolu olan kız,

– Ne onunla cezalandıralım, ne ötekiyle, diye karşılık verdi padişaha. Geldiği yere gönderelim. Yeniden bir kervancıya carie olarak satması için verelim.

Dediği gibi de yaptılar. Cariyeyi kervancının birine verdiler. Padişah, kızın annesini buldurup saraya getirtti. Yeniden kırk gün, kırk gece düğün yaptılar. Ömürlerinin sonuna kadar mutluluk içinde yaşadılar.

YILAN ŞEHZADE

Çok eskiden mutluluk içinde yaşayan bir ÷lke vardı. Bu ÷lkeyi iyi mi iyi bir padişah yönetirdi. Halk kendisini çok severdi. Çünkü ondan halkına hiçbir köt÷lük gelmez, adaletsizlik, haksızlık nedir bilmezdi. Bu padişahın çok güzel bir karısı vardı. O da, kocası gibi, altın yürekli, iyiliksever bir kadındı. Halk, onu da çok severdi.

Ama ikisinin de, onca iyilikseverliğı, iyi yürekliliğı halkı tam anlamıyla sevin-dirmeye yetmiyordu. Neden derseniz, halk, nicedir onlardan bir şehzade istiyordu. Çünkü ÷lkenin geleceğı buna bağılıydı. Padişahın bir oğılu olursa ancak o zaman hak, adalet, özgürlük süreklilik kazanırdı. Babasının yerine geçecek onun gibi, iyiliksever bir şehzade sayesinde ancak ÷lkede iyilik, güzellik, mutluluk egemen olabilirdi. Oğılsuz kalan bir tahtın sonunun ne olacağı belli olmazdı. Pusuda bekleyen kötüler, ÷lkeyi ele geçirerek halkın mutluluğına son verebilirler-

di. İşte bu sonuç çok korkutuyordu onları. Yazık ki padişahın çocuğu olmuyordu. Halk, „

— Biz şehzade isteriz, şehzademizi isteriz biz, diye diretiyordu durmadan.

İyilikçi padişahları yerine, o ölmeden, iyilikçi bir oğul doğsun istiyorlardı. Bu konuda, en çok, padişahın güzel karısı sultan hanımı suçlayıp duruyorlardı. Padişah, karısından boşanır, başkası ile evlenirse belki çocuğu olurdu. Onun için şimdi herkes, sultan hanımı kötülüyordu. Padişahsa karısını çok sevdiğinden söylenenlere aldırmıyor, bütün söylenenler bir kulağından girip ötekenden çıkıyordu. Karısından boşanıp başkası ile evlenme önerilerine gülüp geçiyordu. Büyük, güçlü ülkelerin padişahları, kendi güzel kızlarını, ülkelerinin biricik prenseslerini çocuksuz padişaha vermek istiyorlardı.

— Sana en güçlü çocuğu benim kızım doğurur, demekte birbirleriyle yarışıyorlardı.

Padişahın, bu çok içtenmiş gibi görünen önerilere karşı tek bir karşılığı vardı:

— Yabancı bir prensesle evlenmek.

lkemin toprağının yarısını karşı tarafa kaptırmak demektir. Onun için ben karımdan vazgeçmem. Şehzademi o doğuracak, ülkemin bütünlüğü de böyle korunacaktır.

Gel gör ki sultan hanımın elinden bir Şey gelmiyordu. Ne yapsalar çocukları olmuyordu. Gündüzleri zntden sultan hanımın ağzını bıçaklar açmıyor, geceleri ağlamaktan gözleri yumruk gibi ŐiŐiyordu. Her gece, padişah uyuduktan sonra, yataktan kalkıyor, namaza durarak Tanrıya yalvarıyor, dualar ediyor, ona bir oğul vermesini diliyordu. Sonra sabaha kadar oturup dualarının kabul için sessiz sessiz gözyaşı döküyordu.

Günlerden bir gün, sultan hanım, yine böyle bir gece yarısı Tanrıya yalvarmak için yatağından kalktı. Namazını kılıp duasını ettikten sonra, her zamanki gibi, sessiz sessiz ağlamaya başladı. Ağlarken ağlarken, oracıkta uyuya kaldı. O sırada bir dŐ gördü.

Düşünde ak sakallı bir ihtiyarla karşılaştı. Yaşlı adam, koca bir hamur teknesinin başına oturmuştu. Dağ gibi bir hamur yığınını yoğurup duruyordu. İyi-

ce yoğurup koskoca hamuru bir güzel alt üst ettikten sonra lokma lokma koparıp ayırmaya başladı. Ayırdığı bu küçücük hamur parçalarını ayna gibi parlayan gümüş bir leğene özenle yerleştiriyordu. Kadın, bu işten bir şey anlamamıştı. Yaşlı adama ne yaptığını sordu. Aksakal,

— Ben, doğacak çocukların hamurlarını yoğururum, dedi.

Kadın, bunu duyunca sevincinden nerdeyse deliye dönüyordu. Hemen yaşlı adamın ayaklarına kapandı. Bir yandan da yalvarmaya başladı:

— Ne olursunuz, bana da bir parça hamur kesin...

Kadın böyle yalvarıp dururken yaşlı adamın, teknesindeki hamur tükendi. Yapacak bir şey yoktu. Aksakal, üzgün bir sesle,

— Ne yapalım, dedi. Talihine küs. Teknemde hamur kalmadı. Yetişemedin.

Kadın, ağlayıp sızlayarak yalvarmasını sürdürdü. Ne olursa olsun bir lokmacık çocuk hamuru istiyordu o da. Hem, hamuru almadan şurdan şuraya gitmeye kararlıydı. Ne yapıp edip hamuru alacaktı. Aksakala bir bir söyledi bütün

bunları. Hamuru niçin istediğini, kim olduğunu anlattı ona. Aksakal,

— Her şeyi biliyorum, diye karşılık verdi. Ama görüyorsun ki kısmetin yokmuş. Sana verecek hamurum kalmadı. Şimdi çekil git başımdan!

Kadın, Aksakalın kendisini azarlaması karşısında ağlayıp sızlamayı bıraktı. Ne yapsa yumuşatamayacaktı onu. Onun için istediğini kendi almalıydı. Bir anda iki elini de Aksakalın önünde duran hamur bulaşığı teknenin içine daldırdı. Aksakal buna çok kızdı. Tekneyi kadının elinden kurtardı hemen. Ama kadının tırnakları arasına teknedeki hamurdan bir iki kırıntı girmişti. Yaşlı adam, kadına,

— Bunu sen istedin, cezasını da sen çekeceksin, diye bağırdı. Dokuz ay on gün sonra bir yılan yavrusu doğuracak-sın. Çocuk hamuruna izinsiz el uzatmanın cezasını göreceksin.

Bunları dedi, sonra da gözden yitip gitti.

Sultan hanım, silkinerek uyandı uykusundan. Düşünü iyiye mi yorsun, kötüye mi, şaşırıp kaldı. Sabahleyin olanları padişah kocasına anlattı. Padişah he-

men ülkenin bilginlerini, falcılarını topladı. Sultanın gördüğü düşü yorumlamalarını istedi. Bilginlerle falcılar kafa kafa verdiler. Görülen düşü, en ince noktasına kadar ölçüp biçtiler. Sonunda bir karara vardılar. Vardıkları kararı padişaha muştularla ilettiler:

— Sultan hanımın en büyük dileği, sizin ve halkımızın en yüce isteği yerine gelecektir. Muştular olsun: Tanrı size gerçek bir oğul verecek. Hiç kuşkunuz olmasın bundan.

Padişah buna çok sevindi. Bilginlerle falcılara kese kese altın dağıttı.

Gerçekten de çok geçmeden güzeller güzeli sultan hanımın gebe kaldığı anlaşıldı. Durum, davullarla bütün ülkeye duyuruldu. Halk sevinçten bayram yapıyordu. Ülkeyi bir baştan öte başına saran bu sevinç havası içinde sultan hanım da düşünde gördüğü Aksakalın söylediği o kötü sözleri unutup gitti. Ülke halkı, şehzadenin doğacağı günü hesaplamaktan, bu mutlu günün bir an önce gelmesini beklemekten başka iş yapmaz oldu.

Böyle böyle şehzadenin doğum günü gelip çattı.

Padişahın karısı mavi atlastan inci işlemeli geniş bir yatağa yatırıldı. Başucunda sarayın başebesiyile yardımcıları şehzadenin incinmeden dũnyaya gelmesi, sultan hanımın da rahat bir doğum yapması için bũtũn ustalıklarını kullanıyorlardı. Bir yandan da sancı çekmekte olan annenin acısını azaltmak için eczacılar en etkili ilâçları karıyorlardı. Sonunda doğum saati geldi. Sarayın askerleri padişahın buyruğu ile toplarının başında hazırolda bekliyorlardı. şehzade doğar doğmaz yũz bir pare top atılıp bu mutlu olay bũtũn ũlkeye duyurulacaktı. Halkın kulağı kirişteydi. Herkes işini gũcũnũ bırakmış, şehrin sokaklarını, geniş alanları, sarayın çevresini doldurmuştu. şehzadenin doğumu artık bir saniye meselesiydi. Soluğunu tutmuş bekliyordu herkes.

Yazık ki bu heyecanlı bekleyişin sonu gelmedi. Halk, sokaklarda akşama kadar ayakta dikilmek zorunda kaldı. Kimileri yorulup evlerine dağıldı. Ama oğunluk inat edip bekliyordu. Gũneř battı, gece bastırdı. Saraydan muştu haberi bir tũrlũ gelmiyordu. Toplar ateşe hazır,

askerler başında hazıroldaydı gene. Ama sessizlik sürüp gidiyordu. Bu durum sabaha kadar sürdü. Daha da sürecekti. Çünkü tam doğum anında başebe daha sultanın yanına yaklaşır yaklaşmaz, şehzade, anasının karnından iki çatallı sivri dilini uzatıp ebeyi sokmuştu. Ebe, gık demeden oracıkta ölüp gitmişti. Bunu gören yardımcı ebeler, çil yavrusu gibi dağılıp odadan kaçtılar. Sultanın sancılarıysa gittikçe azıtiyordu. Ülkenin her yanından en usta, en bilgili ebeler getirildi. Olumlu bir sonuç alınamıyordu. Şehzade, annesine yaklaşan herkesi, anasının karnından iki çatallı sivri dilini uzatarak sokup öldürüyordu.

Böylece, sultanın, karnında yılan beslediği bütün ülkeye yayıldı. Padişah, bütün bu olan biten karşısında şehzadeden de, oğuldan da çoktan vazgeçmiş, karısını nasıl kurtaracağını düşünüp duruyordu. Onun için, bütün ülkede tellallar ba-

ğirttı. Sultanı her kim bu yılandan kurtarır, her kim onu ölü ya da diri sultanın karnından çekip alırsa hazinenin yarısı onun olacaktı. Hazineye kavuşmak için saraya giden herkesin ertesi gün arka kapıdan tabutu çıkıyordu.

O sırada, şehrin kenar mahallesindeki küçük bir kulübede bir üvey ana ile kızı yaşıyordu. Üvey kızından kurtulmak isteyen bu üvey ana, tellalların çağrısını fırsat bilip saraya koştu hemen. Sultanı karnındaki yılandan kızının kurtarabileceğini söyledi. Padişah, hiç vakit geçirmeden askerlerini, kızın yaşadığı yoksul kulübenin kapısına gönderdi. Kızcağızın hiçbir şeyden haberi yoktu.. Kapılarının önünde saray askerlerini görünce hem çok şaşırdı, hem de çok korktu. Askerler, onu saraya götürmek için geldiklerini söylediler. Ama kız gitmek istemedi. Askerler, padişaktan kesin buyruk aldıklarını, gerekirse zorla götüreceklerini bil-

dirdiler. Kız, o zaman, her şeyi anladı. Askerlere ebelikten hiç mi hiç anlamadığını, anlasa bile bunun düpedüz ölüm demek olduğunu herkesin bildiğini anlatmaya çalıştıysa da, dinletemedi. Askerler, kızı alıp saraya götürdüler. Kız, sarayda da, bu işte bir yanlışlık olduğunu, onu bile bile ölüme attıklarını söylediyse de, orada da dinleyen çıkmadı. Duruma boyun eğmekten başka çaresi kalmamıştı. O zaman,

— Bir şartım var, dedi. Sarayın en güzel dairelerinden birini bana ayıracaksınız. Orada büyük bir sofraya hazırlanacak. Üstünde kuş sütü bile eksik olmayacak. En güzel elbiseleri giyip, en güzel kokuları sürüneceğim. Ben dairemde yiyip içerken, sarayın bütün cariyeleri bana hizmet edecek. Çalgılar çalınacak, dansözler çevremde dans edecekler. Ancak ondan sonra, sabahleyin, güneş doğarken sultanımızı derdinden kurtarabilirim.

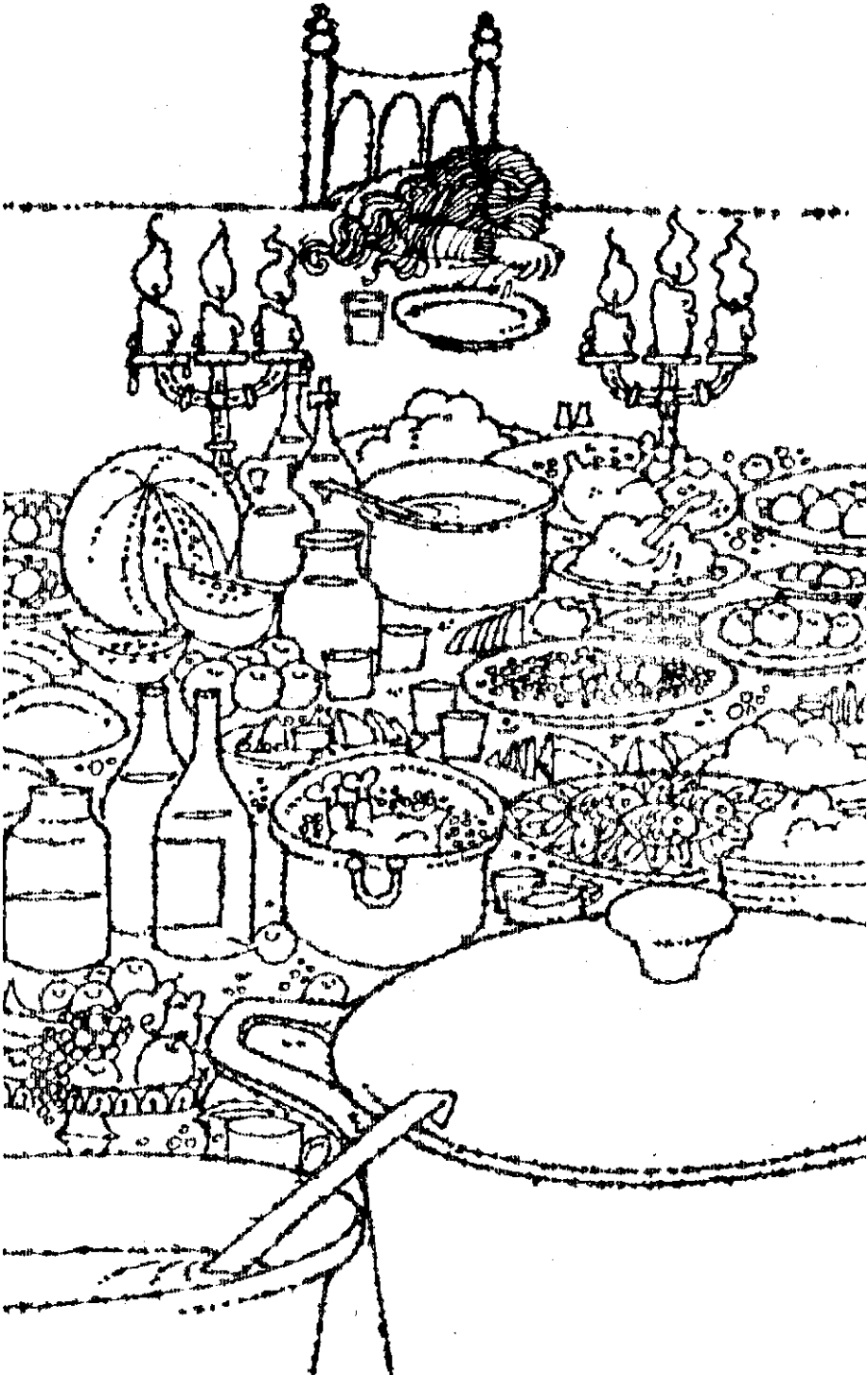
Kızın isteklerini padişaha iletiler. Sultanın kurtulması için kızın bütün isteklerinin derhal yerine getirilmesini buyurdu padişah. Oysa ki zavallı öksüz kız, bütün bunları vakit kazanmak için öne sürmüştü. Bir yandan kendi kendine şöyle düşünüyordu: 'Nasılsa öleceğim. Hiç değilse ölmeden bir defacık olsun zenginler gibi yiyip içip eğleneyim, keyfime bakayım!'

Düşündüğü gibi de yaptı. Doyasıya yiyip içip eğlendi. Vur patlasm, çal oynasın derken gece yarısı gelip çattı. Sofra toplanıp eğlence sona erdi. Herkes yataklarına çekildi.

Zavallı kızcağız, koskoca dairede bir başına kalınca ağlamaya başladı. İpek yorganlı, atlas döşeli, geniş, kuştüyü yataкта ağlaya ağlaya uyudu. Düşünde ölen annesini gördü. Başına gelenleri ağlaya ağlaya anlattı ona. Annesi,

— Hiç korkma sevgili kızım, dedi. Bir kazan süt kaynattırıp sultanın yattığı odaya getirt. Sütün kokusuna yılan nasılsa gelir. Sen de ölümden böylece kurtulmuş olursun.

Kız, sabahleyin sevinçle uyandı. An-

nesinin dediklerini yaptırttı hemen. Gerçekten de sultanın yatağının başına dumanı tüten kaynamış süt getirilir getirilmez, süt kokusunu alan yılan, kadının karnından süzülüp yatağa çöreklandı.

Padişah, kıza, karısını kurtardığı için istediği kadar altın, elmas, mücevher verdi. Evine elbiseler, yiyecekler gönderdi. Ama üvey anası, hepsini kızın elinden aldı. Kendine büyük bir köşk yaptırdı. Üvey kızını da bu zengin köşkte hizmetçi olarak kullanmaya başladı.

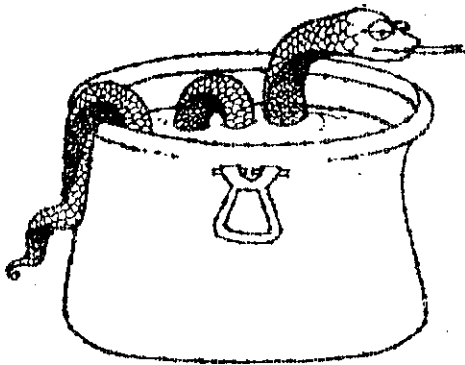
Öte yandan biricik şehzadesinin yılan olarak doğmasına çok üzülen padişah, bu üzüntüye dayanamadı, hastalanıp öldü. Ülkenin idaresi karısına kaldı. Yılan Şehzade de bir yandan büyüyordu. Büyüdükçe de korkunç bir ejderha olup çıkmıştı. Annesinden başka kimseyi yanına yaklaştırmıyordu. Yanlışlıkla yanına biri yaklaşırsa hemen sokup öldürüyordu. Buna bir çare aradılar. Ne yaptılarsa öfkesi yatışmadı Yılan Şehzadenin. Bilginler, son çare olarak, artık delikanlılık çağına gelmiş olan Yılan Şehzadenin evlendirilmesini önerdiler.

— Sevebileceği güzel bir karısı olur-

sa kimseyi sokmaz, dediler.

Bunun üstüne bütün ülkelere haberler salındı. Yılan Şehzadeye güzel bir prenses aranıyordu. Dünyanın birçok ülkesinden birçok padişah, kızlarını Yılan Şehzadeyle evlendirmeye hazır olduklarını bildirdiler. Yılanla evlenmekten korkan kızlarını avutmak için şöyle konuşuyorlardı :

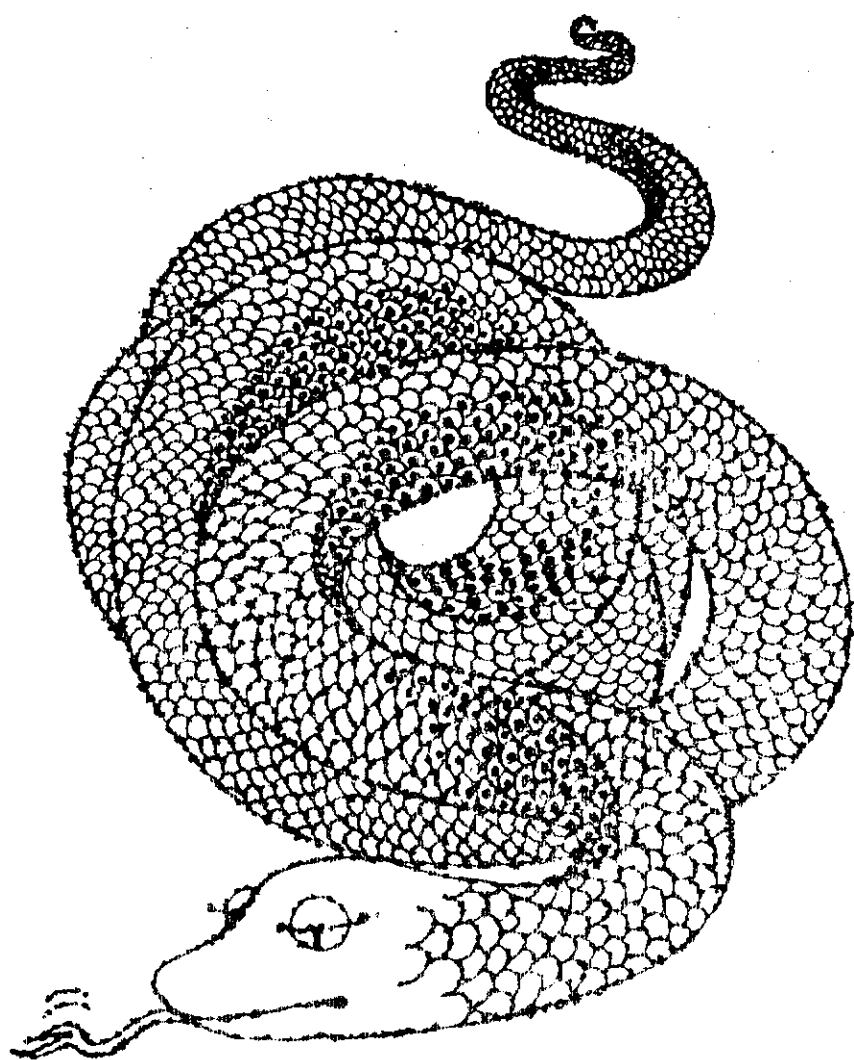
— Yılan, mılan, padişah oğlu değil mi bu. Hazinele, sarayları, malı, mülkü var. Ülkesi zengin. Daha ne istiyorsun. Hem evlendin diye yanında yatman gerekmez ya. Karısı olunca malına da, ülkesine de ortak olursun. Bir yılanın ülke idare ettiğı nerde görölmüş. Sultan olunca bütün yetkiler senin olur. Böylece hem

Ülkemiz, hem ben, hem de sen kazançlı çıkarız. O ülkenin zenginliklerine de ortak oluruz. Bundan daha güzel fırsat olmaz kızım.

Gz doymak nedir bilmeyen bu a gözlü padişahların dediği gibi olmadı durum. Dünyanın dört bir yanından Yılan Şehzadeyle evlenmeye gelen en güzel prensesleri Yılan Şehzade, teker teker sokup öldürdü. Sonunda, Yılan Şehzadeyle evlenmeye kalkışacak ne zengin, ne de yoksul tek bir kız bile bulunmaz oldu.

İşte o sırada üvey kızından büsbütün bıkan ve nasıl kurtulacağını tasarlayıp duran kötü yürekli üvey ana, bu fırsatı da kaçırmadı. Kızım allayıp pullayıp doğru saraya götürdü. Kızının Yılan Şehzadeyle evlenmek istediğini söyleyip onu orda bıraktı. Öksüz kız, hiç kimseyle evlenmek istemediğini, bunun üvey annesinin bir oyunu olduğunu ne kadar anlatmaya çalıştıysa olmadı. Bu konudaki bütün ağlayıp sızlamaları da para etmedi. Anne sultan, kızın durumuna acımıştı. Ama o da ne yapsın? Onun da elinde bir şey yoktu. Yılan Şehzade bu genç, körpe, güzel kızlara alışmıştı. Sokup öldürdüğü-

nün yerine ertesi gün bir yenisini göndermelerini istiyordu. Göndermezlerse huysuzlanıyordu. Onun için ne olursa olsun artık yanına bir kız sokmak zorundaydılar. O zaman kız, hiç değilse bir gecelik yalnız yatmasına izin verilmesini istedi. Kendine göre kimi hazırlıklar yapması gerekiyordu. Bu hazırlığı yaptıktan sonra Yılan Şehzadenin koynuna korkusuzca girebileceğine söz verdi. Anne sultan kızın isteğini kabul etti. 'Bir bildiği olmalı,' diye düşünüyordu. Oysa ki zavallı kızcağız yalnızca vakit kazanmak istemişti, ölümünü yirmi dört saat ertleterek doyamadığı gençliğinden bir gün daha yaşayacaktı. Başka düşündüğü bir şey yoktu.

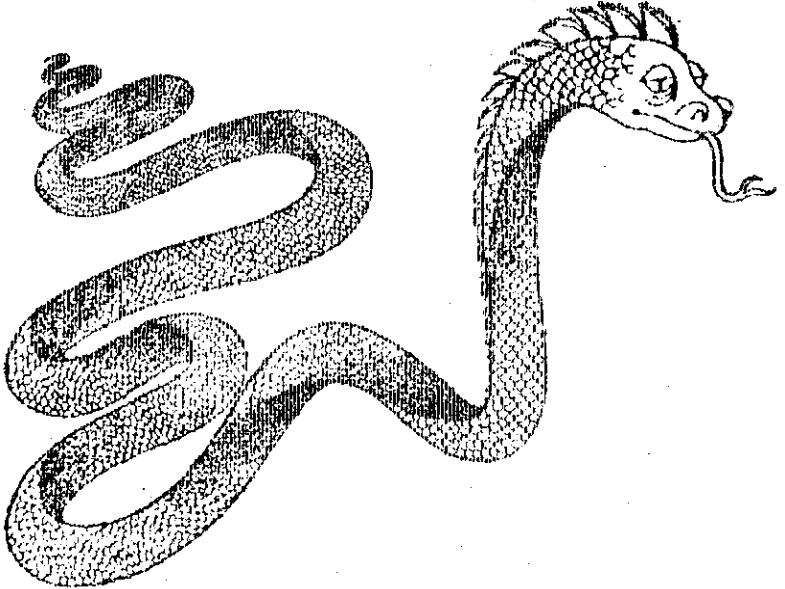
Nitekim o gece yatağa yatınca doyamadığı gençliğine uzun uzun ağladı. Ağlaya ağlaya da uyuya kaldı. Düşünde annesini gördü. Annesi kızının ağlaya ağlaya anlattıklarını dikkatle dinledi. Sonra gülümseyerek kızının saçlarını okşadı. Gözyaşlarını kurulamasını söyledi.

— Kara gözlerine yazık sevgili kızım. Bunun için bu kadar ağlanır mı hiç? Dediklerimi yaparsan Yılan Şehzade hem

seni sokamaz, hem de onun karısı olur, mutlu bir ömür sürersin. Şimdi beni iyi dinle: önce kırk kirpi derisinden kırk düğmeli bir elbise hazırlasınlar sana. O elbiseyi giydikten sonra korkmadan şehzadenin koynuna girebilirsin.

Kız, annesinin öğütlerine teşekkür ederek onu öptü. İlk defa gülümsedi. Güldükçe yüzünde güller açtı. Annesi,

— Dediklerimi sakın unutma, diyerek gözden uzaklaştı.

Kız,, sabahleyin büyük bir sevinçle uyandı. Annesinin dedikleri kulaklarında çınılıyordu daha. Düşünde değil de sanki şuracıkta konuşmuştu onunla. Vakit geçirmeden kirpi derisinden bir elbise istediğini anne sultana bildirdi. Anne sultan terzilere buyruk verdi. Elbise bir saat içinde tamamlandı. Kızın önüne getirildi.

Kız, kırk kirpi derisinden dikilmiş, kırk düğmeli, üstünde onbinlerce diken olan elbiseyi sırtına geçirip Yılan Şehzadenin odasına girdi.

Gece oldu. Yatağa yattılar. Yatakta Yılan Şehzade, kızı sokmak için üstüne saldırdı hemen. Ama kirpi derisinin dikenleri diline battı. Yılan öfkeyle geri çekildi. Kızgınlığını belli etmeden kızıdan elbisesini çıkarıp yanma öyle yatmasını istedi. Kız, bunu kabul etmedi. Yılan Şehzade, en tatlı sesiyle kızı elbisesini çıkarması için yalvardı, diller döktü. Sonunda kız, razı olup,

— Peki, dedi. Yalnız bir şartım var. Ben elbisemden bir düğme çözdükçe sen de üstünden bir deri çıkaracaksın.

Kızı bir an önce sokup öldürmeyi düşünen Yılan Şehzade bu şartı kabul etti.

Kız, teker teker düğmelerini çözdükçe, Yılan Şehzade de bir derisinden soyunuyordu. Kız, kırkınıcđ düğmesini çözerken Yılan Şehzade de kırkınıcđ derisini üstünden attı. O zaman şehzadenin yılanlığından eser kalmadı. Kara yağız bir delikanlı olup çıktı. Hemen orda birbirlerine sarıldılar.

Kırk gün kırk gece düğün yapıldı. Ülke halkıyla birlikte mutlu bir ömür sürdüler.

Üvey kızının bu başarısını çekemeyen hain üvey ana, hırsından kendini yerden yere vurdu, başını taştan taşa çarparak ölüp gitti.

ÜÇ TURUNÇLAR VE YOKSUL KIZ

Eskiden ülkelerden birinde iyiliksever bir padişah yaşırdı. Bu padişahın tek derdi, tacını tahtını kendisine bırakacağı bir oğlunun olmamasıydı. Bu yüzden hekimlerden hocalara, hocalardan falcılara taşınıp durdu padişah. Kutsal yerlerde kurbanlar kesip yatırlara adaklar adadı. En sonunda Tanrı, dileğini yerine getirdi, padişaha nur topu gibi bir oğul verdi.

Padişah, şehzadenin doğumuna öyle sevindi, öyle sevindi ki, ülkede, bir haftalık şenlik ilân etti. Her yerde davullar çalındı, oyunlar oynandı. Bir hafta boyunca yenildi, içildi. Herkes sevinç içindeydi.

Yalnız padişahın sevinci uzun sürmedi. Şehzadenin doğumu için kendilerinden büyük yardımlar gördüğü saray falcıları ile müneccimbaşı acı bir haber getirdiler padişaha. Küçük şehzadenin yazgısının, geleceğinin bir yoksulun iki dudağı arasından çıkacak sözlere bağlı

olduğunu söylediler. Bunu değiştirmek de onların elinde değildi.

Falcılarla münecimbaşı yanından çekildikten sonra, padişah, uzun uzun düşündü. Ülkeden yoksulluğu kaldırır, halkını mutlu kılarırsa sorun kendiliğinden çözülmüş olurdu. Ama yalnız kendi iyi niyetinin yoksulluğu ortadan kaldırmaya yetmiyeceğini biliyordu. Onun için ülkenin bütün ileri gelenlerini, yöneticilerini sıkı bir denetim altına aldı. Yoksulların hakkını hiç kimseye yedirmemeye kararlıydı. Aldığı bütün bu önlemlere karşılık, gene de, ufak tefek haksızlıklar oluyordu. Arada bir durumundan yakınan bir yoksul çıkıyordu.

Bu durumda padişahın aklına son bir çare geldi. Yoksulluğu kökünden ortadan kaldıracılabilecek bir çare. Onun için sarayının önüne büyük bir çeşme yaptırdı. Bu çeşmenin iki tane büyük lülesi vardı. Lülelerden biri altın, biri gümüştü. Gümüş lüleden yağ, altın lüleden bal akıyordu. Herkes, bu çeşmeden testilerine istediği kadar yağ ile bal doldurabiliyordu. Ülkenin her yanından çeşmeden yağ bal doldurmaya geliyorlardı. Böylece herkes yağ

ile baldan payını almış oluyordu. Bu yüzden de ülkedeki insanlar mutluluk içinde yaşayıp gidiyordu.

Bu arada şehzade de yavaş yavaş serpilip büyüyordu. Artık delikanlılık çağı gelip çatmıştı. Ama saraydan dışarı çıkmadığı için canı çok sıkılıyordu. Şehzade, günlerden bir gün sarayın bahçesinde altın topu ile kendi kendine oynayıp vakit geçirmeye çalışıyordu. Her zaman ki gibi canı çok sıkılıyordu. Bütün bu oyunlar onu oyalamıyordu artık. Yalnızlık canına tak demişti. Tam o sırada sarayın önündeki çeşmeden testilerine yağ ile bal dolduran kızı gördü şehzade. Al yanaklı, uzun örgü saçlı güzel bir genç kızdı bu. Sarayda birçok genç, güzel kız vardı ama şehzade bıkmıştı onlardan. Çeşmedeki kıza seslendi. Birlikte top oynamaya çağırdı onu. Kıza kalsa bu çağrıya seve seve katılır, koşarak şehzadenin yanına giderdi. Ama o öksüz bir kızdı. Testilerini bir an önce doldurup eve götürmesi gerekiyordu. Biraz gecikirse üvey annesi iyice pataklardı onu. Şehzadeye tatlı sesiyle,

— Çağrınız onurlandırdı beni sayın

şehzadem, dedi. Ama sizin gibi boş vaktim yok benim. Onun için özür dilerim!

Şehzade bu sözlerle çok kızdı.

— Boş vaktim yok ne demek? diye bağırdı. Yağı da balı da çeşmeden doldurup bedavaya karnınızı doyuruyorsunuz. Bu, çeşmeyi yapmakla yoksulluğun da, mutsuzluğun da kökünü kuruttu babam. Tembellikten başka ne işiniz olabilir?

Kız, sesini çıkarmadan başını öne eğdi. Kızın sesini çıkarmaması şehzadeyi büsbütün sinirlendirmişti.

— Benimle top oynamak zorundasın, sana emrediyorum! diye bağırdı.

Kız, yine ses çıkarmadan başı öne eğik, testilerini doldurmayı sürdürdü. Testiler dolar dolmaz da çeşmenin başından ayrılıp, hiçbir şey olmamış gibi, yola koyuldu.

Kızın bu davranışı şehzadeyi iyice çileden çıkarmaya yetti. Elindeki altın topu kıza nişanlayıp savurdu. Top, kızın ayaklarına çarpınca zavalcılık yere yuvarlandı. Elindeki testiler de kırılıp çeşmeden doldurduğu yağ ile ballar yerlere saçıldı.

Şehzade kızın bu durumuna kahkahalarla gülerken o, yerinden doğruldu. Üstünü başını silkerek temizledi. Şehzadeden yana korkusuzca yürüdü. Bir kaç adım kala durdu. Gözleri dolu dolu,

— Bunu bana yapmıyacaktın şehzadem, dedi. Çesmelerden yağ bal akıtarak yoksulluğa son verdiğinizi, herkesi mutlu ettiğinizi sanıyorsunuz. Ama yollarda, dağda, belde yoksulların önünü kesip yağ bal testilerini ellerinden çekip alan zenginlerden haberiniz yok. Birçoklarının yoksulların testileriyle kendi küplerini doldurduklarını duymamışsınızdır bile. Siz de bana aynını yaptınız. Bütün öteki zenginler gibi davrandınız. Kendi çıkarınız, kendi keyfiniz için testilerimi kırdınız. Yağ ile balımı yerlere döktünüz. Testilerimi param parça ederken öksüz bir kızın yüreğini de parçaladığınızı hiç düşünmediniz. Onun için dilerim Tanrıdan, bu kötülüğün yanına kalmasın. Üç turunçların aşkına yanaşın!

Bunları dedi ve ağlaya ağlaya oradan uzaklaştı.

Şehzade, önceleri bu sözlere pek alırdı. Kızgınlıkla söylenmiş saçma sa-

pan sözler olarak yorumladı. Unutulur giderdi nasılsa. Bütün bu olanlara omuz silkip sarayda keyfine bakmaya başladı. Eskisinden daha çok eğlenceye verdi kendisini.

Aradan bir süre geçti. Eğlencenin en coşkun yerinde dalıp gitmeye başladı şehzade. Gitgide bu dalgınlıklan arttı. Artık eğlenceleri izleyemez duruma gelmişti. Sonunda yatağa düştü. Ne hekimler, ne hocalar, ne falcılar derdine derman oldu. Şehzade, üç turunçlardan başka bir şey düşünemez olmuştu. Hastalığı, dalıp dalıp gitmeleri hep bundandı.

Neydi üç turunçlar, neredeydi? Kız, «üç turunçların aşkına yanaşın,» demekle ne demek istemişti? Bütün bunlar, gece gündüz içini kemirip duruyordu.

Sonunda gidip durumu babasına açtı. Başına gelenleri bir bir anlattı. Derdinin tek çaresi üç turunçları arayıp bulmaktı. Yola çıkmak için babasından izin istedi. Padişah, oğlunun durumuna çok üzüldü. İzin vermezse oğlu sarayda ölü gibi yatıp duracak, izin verirse yolda, bel de başına gelmedik şey kalmayacak. Kurda kuşa yem olacak. Belki de ölüp gide-

cek. Öyle de yapsa, böyle de yapsa oğlu, bu durumda, ülkesine yararlı bir şehzade olamıyacaktı. İyisi mi yola çıksındı. Hiç değilse sağ salım dönüp gelebilirse hem derdinden kurtulur, hem de gün görmüş bir şehzade olarak ülkesine daha yararlı bir padişah olurdu.

Padişah, ağlayarak oğlunu kucakladı. Yola çıkmasına izin verdiğini bildirdi.

— Sen gelene kadar bağrıma taş basacağım oğul, dedi. Sağlıcakla git, sağlıcakla gel!

Şehzade, babasının elini öpüp yanından ayrıldı. Hemen yol hazırlığı yaptı. Sabahleyin erkenden yola çıktı. Şehirde herkes mışıl mışıl uyurken o, şehrin kapısından çıkıp kırlara, oradan da dağlara yollandı. Öğleye kadar bir hayli yol aldı.

Gide gide bir ormana vardı. Ormanda bir dudağı yerde, bir dudağı gökte bir dev anası ile karşılaştı. Dev anası, şehzadenin yolunu kesmişti. Ne ileri ne de geri gidebiliyordu. Olduğu yerde kalakalmıştı. Bir yandan da dev anasına yem olmamak için ne yapacağını düşünüp duruyordu. Dev anası da yaklaştıkça yaklaşıyor, her adım atışında yüz metrelik yol

alıyordu. Şehzade, dev anasının iyice yaklaşmasını bekledi. Dev anası, yaklaştı yaklaştı, şehzadeyi bir lokmada yutabilmek için ağzını bir mağara gibi açtı. Kurnaz şehzade, dev anası onu yutmaya kalmadan bir çuval büyüklüğündeki memesine yapıştı. Sütünü emdi. O zaman, dev anası,

– Sütümü emdin, kendini kurtardın ey insanoğlu, dedi. Şimdi dile benden ne dilersen?

Şehzade de bu sözü bekliyordu zaten. Bütün olan bitenle birlikte dileğim de, derdini de uzun uzun anlattı. Dev anası, ses çıkarmadan sonuna kadar dinledi şehzadeyi. Sözü bitirince,

– Demek üç turunçları ele geçirmek istiyorsun, öyle mi? diye sordu.

Şehzade, başını salladı. O zaman dev anası,

– Yol yakinken vazgeç bu sevdadan, diye gürledi.

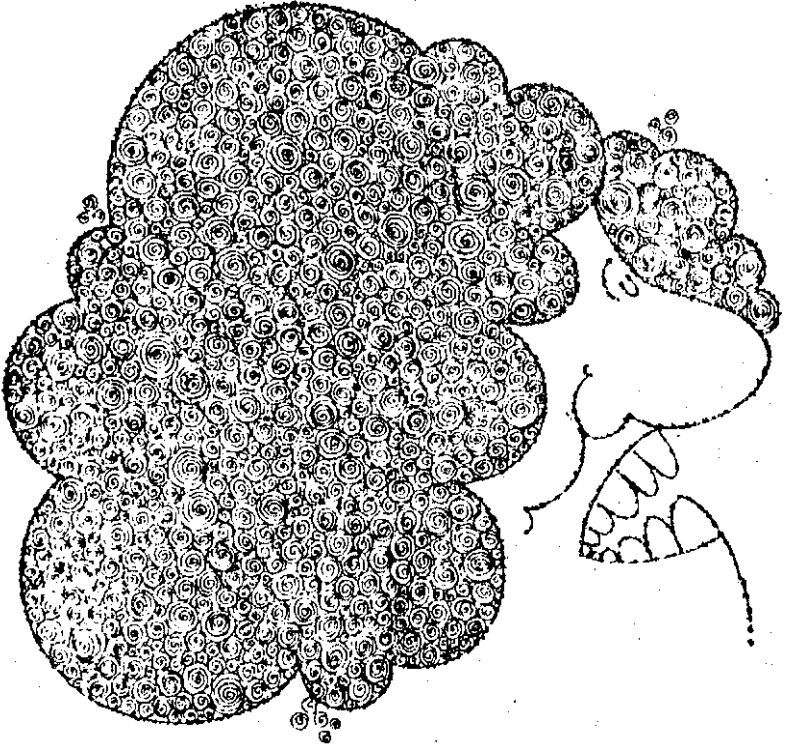
Gürlemenin şiddetinden ormandaki bütün ağaçlar, fırtınaya tutulmuş gibi sallandı. Şehzade buna aldırmadı. Ellerini ağzına boru yapıp dev anasının kulağına doğru, sesinin yettiğince,

– Ölmek var, dönmek yok! diye bağırdı.

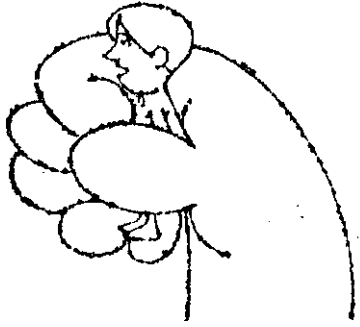
Dev anası, oğlanın bu inadı karşısında sesini alçaltmak zorunda kalarak,

– Senin gibi daha nice yiğitler bu yola baş koydu, dedi. Ama hiçbiri geri dönmedi.

Dev anasının sakinleşmesiyle ormandaki fırtına da durdu. Dev anası,

— Artık günah benden gitti, diye sözlerini sürdürdü. Ben seni uyarmak istemişim. Ama görüyorum ki sen bu işte kararlısın. Onun için şimdi beni can kulağı ile dinle: Üç turunçlar Kaf dağı-

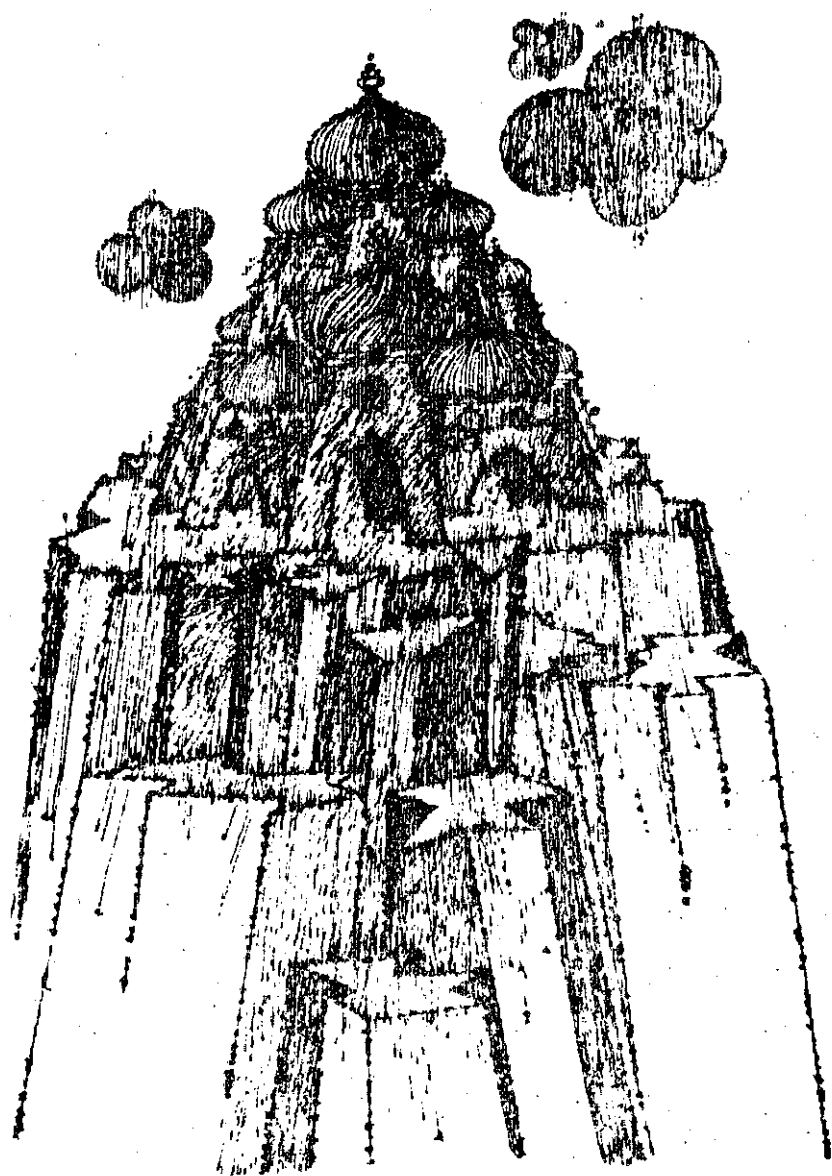

nın ardındaki bir sarayın bahçesindeki ağaçta saklıdır. Ulaşılması güç bir kayalığın üstündedir bu saray. Kocam olan devin sarayıdır orası. Dikkat et, seni ele geçirmesin. Yoksa bir lokmada yutuverir. Saraya ulaştığında kapıyı bekleyen bir kurt ile bir kuzu göreceksin. Kuzunun önünde et, kurdun önünde de ot bulacaksın. O zaman sakın şaşırayım deme. Otu

kuzunun önüne, eti kurdun önüne koy. Böylece kolaylıkla geçebilirsin ordan. Orayı geçince önüne iki kapı çıkacak. Biri kapalı, biri açık. Sakın açık kapıdan içeri gireyim deme. Açık kapıyı kapa, kapalı kapıyı aç öyle gir. Turunçları üç taşta düşürmek zorundasın. Bunu da sakın aklından çıkarma. Turunçları ele geçirince de bir su kenarına varmadan sakın keseyim deme. Bütün bu dediklerimi şaşırmadan yerine getirebilirsen üç turunçlar senin olur. Haydi şimdi yolun açık olsun insanoğlu!

Dev anası, bunları dedi, sonra gök gürültüsü gibi gümbürdeyerek uzaklaştı ordan.

Şehzade, üç ay, gece gündüz demeden yol aldı. Kaf dağının ardındaki devin sarayına vardı. Yorgunluktan, uykusuzluktan bitmişti. Ama ne olursa olsun üç turunçları ele geçirmesi gerekiyordu. Sarayın bulunduğu sarp kayalığı düşe kalka tırmandı. Her yanı yara bere içinde kalmıştı. Sarayın kapısına soluk soluğa yaklaştı. Gerçekten de kapıyı bir kurtla kuzu bekliyordu. Kuzunun önünde et, kurdun önünde de ot vardı.

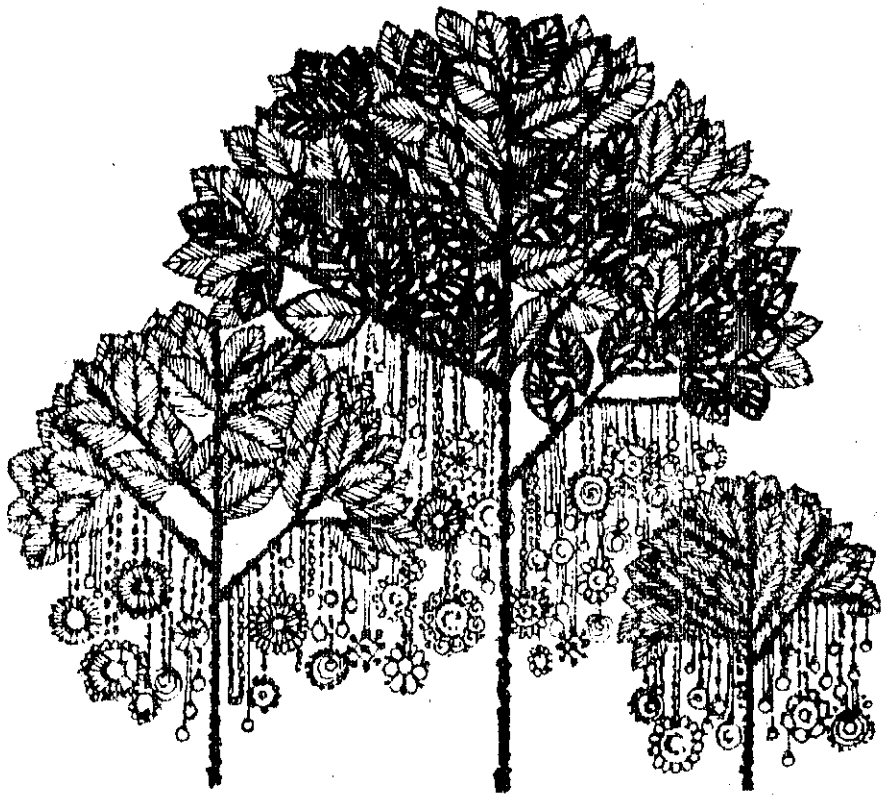

Dev anasının öğüdünü tutarak hemen kuzunun önündeki eti kurda, kurdun önündeki otu da kuzuya verdi. Onlar, önlerine konanları iştahla yerken şehzade, sarayın büyük kapısından içeri süzöldü.

Bu sefer de önüne biri açık, biri kapalı iki kapı çıktı. Tam açık kapıdan içeri adımını atıyorken, dev anasının sözleri cınıladı kulaklarında. Hemen açık kapıyı kapattı. Kapalı kapıyı itti. İter itmez kapı ardına kadar açıldı. Bu kapıdan sarayın bahçesine girdi.

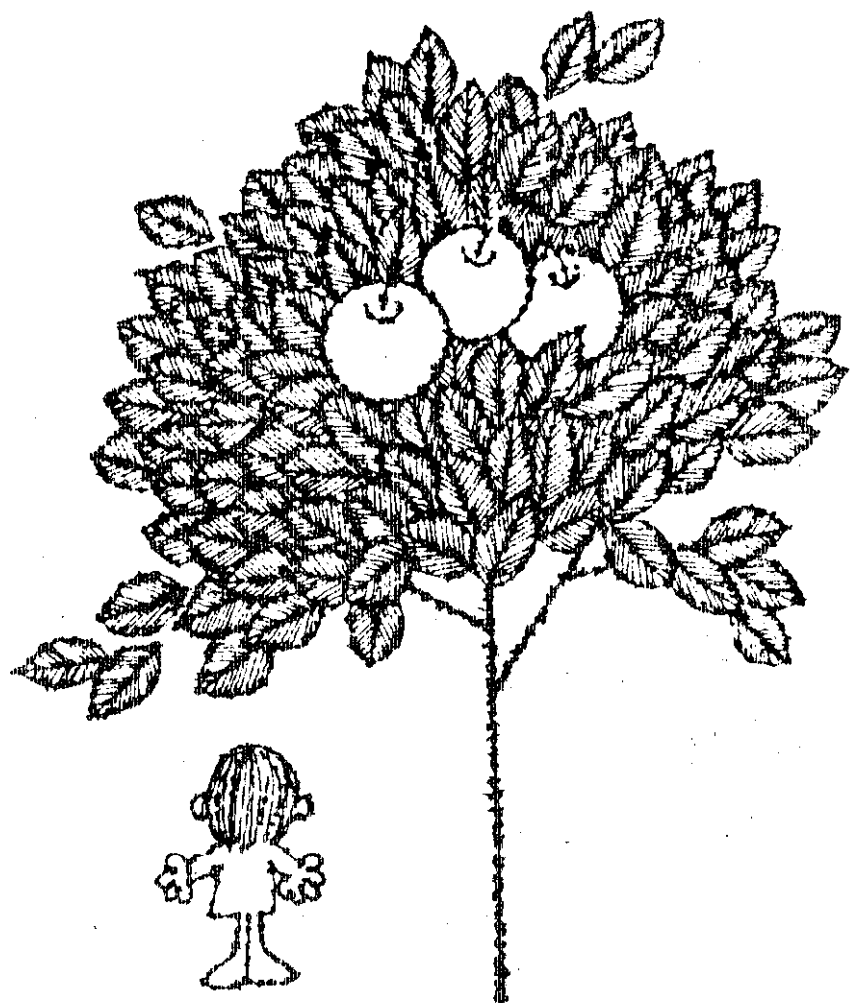
Bahçe şaşılacak güzellikteydi. Ağaçların dallarından yemiş yerine elmaslar, yakutlar sarkıyordu. Bütün ağaçların yaprakları altındandı. Bahçe billur bir ayna gibi ışıldıyordu. Bu görüntü karşısında kim olsa şaşırırdı. Şehzade de gördükleri karşısında olduğı yerde donakaldı. Buraya üç turunçları ele geçirmek için geldiğini bile unutmuştu. Mücevherlerin çekici ışıltısına dalıp gitti. O dalgınlık içinde dallardan sarkan mücevherleri koparıp cebine doldurmaya başladı. Ceplerine doldurduğu mücevherlerin ağırlığından durduğu yerde kıpırdanamaz

olunca aklı başına geldi. Cebindekileri boşalttı. Mücevherler boşalınca bu bahçeye niçin girdiğini yeniden hatırladı. Üç turunçların bulunduğu ağacı aramaya başladı. Bütün ağaçları bir bir gözden geçiriyordu. Ama ağaçlardaki mü-

cevherlerin ısıltısı gözlerini kamaştırdığından pek bir şey seçemez oldu. Gözleri gitgide daha çok kamaşıp yanmaya başladı. Çevresini büsbütün göremez oldu. O zaman mücevherlerin yakıcı ısıltısından kurtulmak için, gözlerini yumarak, geri geri çekildi. Böylece bahçenin sonuna kadar geri geri gitti. Sırtı bir ağaca yaslandı. İrkilerek döndü hemen. Gözlerini açınca bir de ne görsün! Ağaç uçurumun tam kenarındaydı. Üç turunçlar, bu ağacın en tepesinde yanyana duruyordu.

Vakit geçirmeden yerden bir taş alıp turunçlara savurdu. Dal sallandı ama turunçlar düşmedi. O zaman şehzade bacaklarının taş kesildiğini korkuyla ayırdetti. Savurduğu ikinci taşla da turunçları düşüremeyince beline kadar taş kesildi: Üçüncüde de düşüremezse tümünden taş olacaktı. Üstelik şimdi tek atışta üçünü birden düşürmesi gerekiyordu. Onun için bütün gücünü kollarında toplayıp taşı savurdu. Bu sefer iyi nişan almıştı. Turunçların üçü de birbiri ardından pat pat ederek önüne düştü. Şehzade böylece hem turunçlara kavuştu, hem

de taş olmaktan kurtuldu. Turunçları alıp koşarak bahçeden çıktı. Bu. büyülu saraydan hemen uzaklaştı.

Ülkesine dönmek üzere yola koyuldu. Gece gündüz demeden yol aldı. Bir öğle üstüydü. Güneş iyice kızdırıyordu. Susuzluktan dudakları çatlak çatlak olmuştu. Ama yola çıkarken yanına su almayı unutmuştu. Çevresini araştırdı. Taşlık berbat bir yerdı. Bir damla su bulunacağa benzemiyordu. Yeşil bir ot bile görünmüyordu ortalıkta. Susuzluğa dayanamıyacaktı artık. Yürürken sendelemeye başlamıştı. Yanındaki turunçlardan birini kesmekten başka çıkar yol yoktu. Yol ortasında durup hemen oracıkta ortasından ikiye böldü turuncu. Suyunu emmek için tam ağzına götürecekken ayın ondördü gibi güzel bir kız dikildi önüne. Turunç kız olup çıkmıştı. Hemen şehzadenin önünde diz çöktü.

— Su, su, su, ne olur bir damla su verin, yalvarırım bir damla su! diye inlemeye başladı.

Zavallı şehzade, suyu nerden bulsun? Kız, «su su!» diye inleye inleye koşmaya başladı ve çölün ortasında gözden uzak-

laştı. Şehzade olanlara şaşırmıştı. Ama başka çaresi olmadığı için yanındaki turunçlardan ikincisini de ortasından böldü. Suyunu emmek için tam ağzına götüreceksen yine aym ondördü gibi güzel bir kız dikildi önüne. Turunç yine kız olup çıkmıştı. Şehzadeye, üç kere,

— Suyun yoksa ben ağacıma dönerim, suyun yoksa ben ağacıma dönerim. diyerek koşmaya başladı ve çölün ortasında gözden uzaklaşıp gitti.

Şehzade, bütün bunlar olup bittikten sonra dev anasının öğüdünü hatırladı. Onun için elinde kalan son turuncu bir su kenarında kesmeye karar verdi. Gide gide bir suyun başına vardı. Yorgun argın bir ağacın altına çöktü. Bıçağı ile turuncu ikiye böldü. Böler bölmez de,

— Şimdi hemen gözlerini yum şehzadem! diyen bir kız sesi duydu. Denileni yaptı. Gözlerini sıkıca yumdu. Kız,

— Beni iyi dinle şehzadem! dedi. Sözlerim bitmeden sakın gözlerini açayım deme. O zaman ikimiz de ölürüz. İkimiz de yurdumuzu bir daha göremeyiz. Sana vereceğim öğütlere iyice kulak ver.

Beni o zalim devin elinden kurtardığın için sana bunları söylemek boynuma borç oldu. Hemen ÷lkene dön. Sarayına vardktan sonra sabaha karşı iki yeni testiy-le yağ, bal akan çeşmenin başına git. Or-da bir kız göreceksin. Onunla evlen. Hay-di şimdi yolun açık olsun! Hiçbir yerde oyalanayım deme. Doğru ÷lkene git. Hal-kın nicedir yolunu gözlüyor. Hoşçakal şehzadem!

Şehzade gözlerini açtığında ortada ne kestiğı turunç, ne de az önce onunla konuşan kız vardı. Her yan tam bir ses-sizlik içindeydi. Oturduğu yerden doğru-lup hemen ÷lkesinin yolunu tuttu. Gece demedi, gündüz demedi, durmaksızın yol aldı.

Ülkesine vardığında herkesi yas için-de buldu. Kimsenin ağzını bıçak açmıyor-du. Padişah babası üzüntüsüne dayana-madığı için hastalanıp ölmüştü. Ülkesi-nin biricik şehzadesi olan kendisi de üç turunçların peşine düştüğünden ÷lke baş-sız kalmıştı. Bunu fırsat bilen düşmanlar sınıra dayanmıştı. Halk, sarayın önünde-ki çeşmeye gelmiyordu artık. Yağa da, bala da bakan yoktu şimdi.

Şehzade, doğruca saraya koştı. Saraydakiler biricik şehzadelerinin dönüşüne çok sevindiler. Çünkü ona ne zamandır kaybolup gitmiş bir şehzade gözüyle bakıyorlardı. Onun için sevinçleri büyük oldu. Şehzade, saraydakilerin gönlünü aldıktan, başından geçenleri kısaca anlattıktan sonra, yorgunluğunu ileri sürerek yattı. Sabaha kadar güzel bir uyku çekti. Sabahleyin güneş doğmadan uyanıldı. Kimseye görünmeden yanına yeni iki testi alıp çeşmeye gitti. Çeşmenin başında hiç kimse yoktu. Testilerden birine yağ, birine bal doldurmaya başladı. Testiler dolunca ikisini de eline alıp arkasına döndü. Bir de ne görsün? Altın topuyla yere düşürüp testilerini kırdığı güzel öksüz kız önünde durmuş ona bakıyor. Hemen gülümseyerek yağ ile bal doldurduğu yepyeni iki testiyi kıza uzattı. Kız, testileri aldı. Şehzadeye,

— Geç de olsa kırdığınız testilerimin yerine yenilerini verdiğiniz için teşekkür ederim, dedi. Nicedir bunu yapmanızı bekliyordum. Allahısmarladık şehzadem!

Kız, bunları söyleyip elindeki dolu

testilerle yola koyuldu. Şehzade, eski yaptıklarının yüzüne vurulmasından utanmıştı. Kıpırmızı kesildi. Ne söyleyeceğini, ne yapacağını şaşırdı. Bir süre olduğu yerde kalakaldı. Sonra kızın arkasından koşmaya başladı. Kıza yetiştiğinde, o, hemen hemen kulübesine varmıştı. Kızı kolundan tuttu. Yüzünü yüzüne döndürdü. Soluk soluğa kalmıştı.

— Bana kalırsa yanlış yöne gidiyorsa güzel kız, dedi.

Eliyle sarayının bulunduğu yönü gösterdi. Başını öne eğerek,

— Karım olmayı istersen evin de bundan sonra orası olur, dedi.

Kız, buna öyle sevindi ki hemen şehzadenin kollarına atıldı. Oracıkta kucaklaştılar. Kız, şehzadeye,

— Sevgili şehzadem, dedi, şimdi parçaladığınız yüreğimi de bütünlediniz. Kırdığınız herşeyi geri verdiniz. Sağolun!

Orada böylece söyledikten sonra birlikte saraya gittiler. Hemen düğün yapıldı. Evlendiler. Şehzade, ülkenin padişahı oldu. Orduların başına geçip, düşmanları sınırdan uzaklaştırdı. Ülkede barış ve mutluluk yeniden kuruldu. Herkes, tes-

tilerini sarayın önündeki bir lülesinden yağ, bir lülesinden bal akan çeşmeden, yeniden, sevinçle doldurmaya başladı. Böylece ülke halkı, eskisinden daha mutlu bir ömür sürdü.

KELOĞLANIN KURNAZLIĞI

Çok eskiden ülkenin birinde Keloğlan diye biri yaşardı. Köyde, karısıyla birlikte bir kulübede otururdu.

Bir gün bu ülkenin padişahı büyük bir şölen düzenledi. Köylü, kentli herkesi çağırdı bu şölene. Ama Keloğlanı çağıran olmadı. Keloğlan da evinin damına çıkıp, kendini göstermek için, «öhhö, öhhö!» diye öksürdüyse de kimse aldırmadı.

Keloğlanın bir tek kara ineği vardı. Karısına,

— Şunu getir de keselim, dedi.

Karısı, aman etme eyleme dediyse de söz dinlemedi. Keloğlan, ineği kesip ülkenin padişahını evinde şölene çağırdı. Padişahın yanısıra vezirler, öteki saray adamları da gelip kara ineğin kebab olmuş etini afiyetle yediler.

Yediler ya, gene de Keloğlanı saraydaki şölene çağırmadılar. Sabahleyin padişahın adamları şölene adam çağırmaya geldiklerinde, Keloğlan, kendini hatırlatmak için ne yaptıysa para etmedi. Evinin

damında «öhhhö, öhhhö!» diye öksürmekten boğazı kuruyunca ahırın damına çıktı. Orda öyle bir öksürdü ki, ahırın damından, tıngır mıngır yeri boyladı. Bu kez mutfağın damına çıkıp bacanın üstüne tünedi. Gene de Keloğlanı gören olmadı. Karısını çağırdı.

– Kara ineğin ayaklarıyla kellesi duruyor mu? diye sordu.

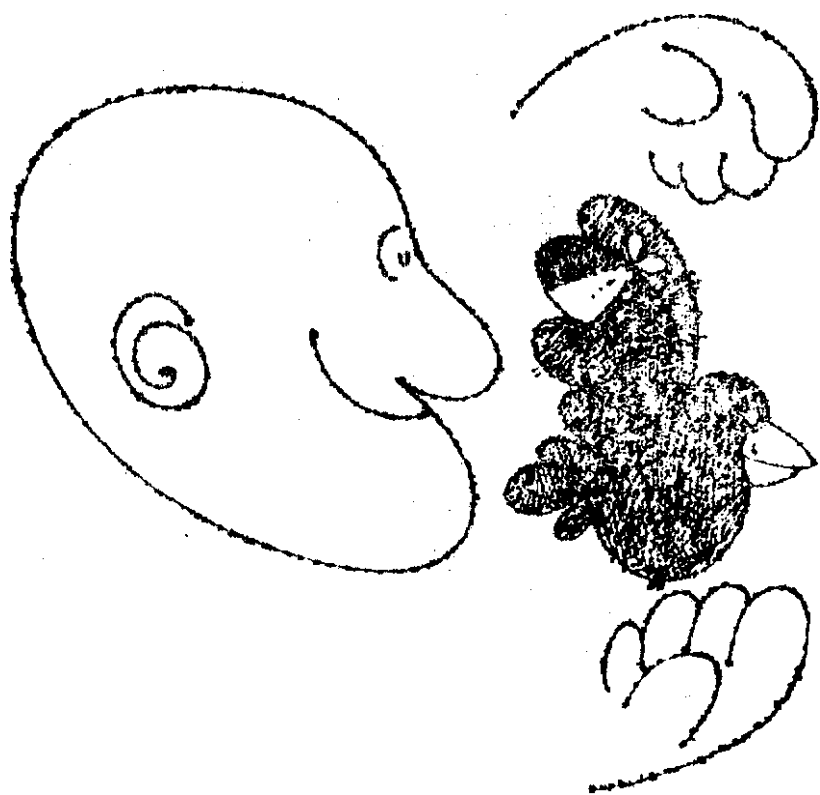
Karısı üzgün üzgün başını salladı. Keloğlan,

– Hemen onları tandıra koy, kaynat, dedi.

Kadın, Keloğlan'ın dediğini yaptı. Kara ineğin kellesiyle ayaklarını tandırda iyice kaynattı. Keloğlan, o akşam, köyden beş on kişiyi toplayıp kelleye ayakları konuklarına yedirdi. Hepsi bir güzel karınlarını doyurdu. Sabah oldu. Keloğlanı gene kimse çağırmadı.

O zaman Keloğlan, gurbete çıkmaya karar verdi. Zengin olup dönecekti. Karısıyla kucaklaştı. Güzel bir eşeği vardı Keloğlanın. Onun üstüne binip yola koyuldu.

Keloğlan, yolda giderken kanadı kırık bir karga gördü. «Gak, gak!» deyip

duruyordu. Kargayı yanına aldı. Gide gide akşam oldu. Bir köye vardı. Evlerden birinin kapısını çaldı. Kapıyı yakışıklı bir adam açtı. İçerde bir de genç, güzel bir kadın vardı. Keloğlan, onlara,

— Ben yolcuyum, dedi. Beni evinize Tanrı konuğu olarak alır mısınız?

İkisi birden,

— Başımız üstünde yerin var, diyerek Keloğlanı içeri buyur ettiler.

Eşği de kapının önüne bağladılar. İçerde tam oturmuşlarken kapı çalındı. Kadın kapıyı açmaya gitti. İçerdeki adam da kaçıp tandıra gizlendi. Meğer gelen kadının kocasıymış, Keloğlanın gördüğü adam da oynası.

Kadının kocası gelince hep birlikte yemeğe oturdular. Kadın bir parça arpa ekmeği koydu sofraya, o kadar. O zaman Keloğlan, yolda bulduğu kanadı kırık kargasına dokundu. Karga «Gak, gak!» etti. Bunu gören kadının kocası,

— Kardeş, ne diyor o? diye sordu.

Keloğlan,

— Valla, dedi, karganın sözüne ne kadar inanılır bilmem ama, diyor ki, hanım gündüz pilav pişirdi, sütlaç pişirdi.

Onları neden getirmiyor? Niçin size yavan ekmek yediriyor?

Adam bunu duyunca,

– Hanım daha ne duruyorsun, diye bağırdı. Kalk getir şunları!

Kadın, içinden söğе saya, gidip istenenleri getirdi. Gelenler de çabucak kaşıklandı. Tencerenin dibinde iki kaşık bir şey kalmıştı. Keloğlan, bir daha dokundu kargaya. Karga, «Gak, gak!» etti yine. Adam, yeniden sordu,

– Kardeş, ne diyor o?

Keloğlan cevap verdi:

– Valla karganın sözüne ne kadar inanılır bilmem ama, diyor ki, orda helva kavrulmuş. Neden onu yemiyorsunuz da bu yavan yemeği yiyorsunuz?

Adam, karısına,

– Haydi durma, dedi, kalk getir şunu!

Kadın, içinden Keloğlana da, kargasına da belalar okuyordu ama isteğini yerine getirmek zorundaydı. Kocası hiçbir şey bilmiyordu. Oysa ki Keloğlan, herşeyi görmüştü. Tandıra gizlediği adamı biliyordu. Onun için de isteklerinin sonu gelmiyordu. Çaresiz kalkıp mutfağa git-

ti. Helvayı da getirdi. Keloğlan, helvayı gövdeye indirdikten sonra bir güzel geğirdi. Karnı iyice doymuştu. Artık yatma zamanı gelmişti. Eşeği ahıra koymak için adamla birlikte dışarı çıktılar. Ahırda evin iki ineği vardı. Başka bir şey de yoktu. Ama Keloğlanın eşeği bunları görünce bir anırma tutturdu, bir anırma tutturdu, susturan beri gelsin. Keloğlan, eşeğe bir iki vurduysa da para etmedi. Eşek susmuyordu. Adam,

– Ne ister bu? diye sordu.

– Valla, susamıştır, dedi Keloğlan.

– Su mu yok, getir de verelim.

– Senin bildiğin gibi değil bu iş. Ha deyince su içmez o. Önce tandırı ateşleyeceksin, orda su kaynatacaksın, iyice kızacak, ondan sonra bu suyunu içecek.

– Ondan kolay ne var? Ocağı yakıp bir kazan su ısıttık mı tamam.

Der demez yaktilar ocağı. Bir kazan dolusu suyu ateşin üstüne oturttilar. Su fokur fokur kaynadı. Adam,

– Haydi sulayalım eşeği, dedi.

Keloğlan,

– Öyle olmaz, diye karşı çıktı. Bu suyu tandıra dökeceğiz önce. Eşek gelip

tandırdan ecek suyunu.

Kaynar suyu tandırın içine boca edin-
ce, tandırda gizlenen adam,

– Vay vay, yandım anam! diye ba-
ğırdı.

Kadının kocası, eşığın seslendiğini
sanarak,

– Ne diyor bu gene, dedi. Keloğlan,

– Hiç hiç, diyerek eşığın kafasını
tandıra soktu. Ama hayvan suyu imedi.
Alıp dışarı çıkardılar. nne biraz yem
koyup orda bıraktılar.

Artık yatacaklardı. Keloğlanın yata-
ğını odaya sermişlerdi. Keloğlan,

– Ben orda yatmam, dedi. Mutfağın
nne kapının dibine yapın benim yata-
ğımı.

Adam,

– Nasıl istersen, dedi. Karısı, oynaşı-
nın yandığına mı acısın, Keloğlanın ezi-
yetlerine mi ağılasın, bilmeden gidip ya-
tağı getirdi. Keloğlanın istediğı yere ser-
di. Keloğlan, yatağı yattı, ama uyuma-
dı. Gece yarısı olunca Keloğlan baktı, ka-
dın, adamı tandırdan çıkarmış srkl-
yor. Hemen,

– Hey, ne oluyor? diyerek kadının

önünü kesti. Kadın yalvarmaya başladı:

— Ne olur sus kardeşim. Bu gördüğün benim kardeşimdi. Kocamla dargındı. Ondan sakladım. Sen de haşlattın onu. Ne olur şimdi kurtar beni bundan.

— Olur, şimdi sen bana bir top bez, biraz urgan getir. Eşеğimi kapının önüne çek. Bana da biraz yemek memekle bir teneke altın vereceksin. Onu götürürüm o zaman burdan.

Kadın, Keloğlanın istediklerini seve seve verdi. Keloğlan, ölüyü bezle sarıp sarmalayarak urganla eşeğinin üstüne güzelce bağlayıp yola çıktı.

Güneş çıktığında bir bostana yaklaşmışlardı. Keloğlan, gidip bir ağacın altına uzandı. Eşеği de bostana saldı. Bostanın sahibi,

— Etme kardeş, eşek karpuzlarımı yiyecek, bırakma şunu, diye bağırıdıysa da para etmedi. Eşеğin üstündeki ölü söz dinler mi, söylenenleri duyar mı hiç! Bostanın sahibi sözünü dinletemeyeceğini anlayınca eşeğe vurmaya başladı. Eline ne geçirdiyse, çapayla, odunla girişti eşeğe. Üstündeki ölü de yere yıkıldı tabii. Keloğlan, o zaman, hemen ortaya çıktı.

— Vay, dedemi öldürdün! diye bağı-
rıp çağırmaya başladı. Şikâyeteye gidiyo-
rum şimdi. Görürsün sen!

Bostanın sahibi,

— Aman ben ettim, sen etme, diye
yalvarmaya başladı. Altın maltın vere-
yim sana, ne istersen veririm yalnız sus!
Bağırma!

Keloğlan bir teneke altın aldı adam-
dan. Ölüyü yeniden eşeğin sırtına bağla-
yıp yola koyuldu. Gide gide bir tarlaya
vardı. Kendi ağacın dibine yattı. Eşegi
tarlaya saldı. Çiftçi,

– Hey, hemşerim .eşegin ayçiçekle-
rimi yiyor, çek onu ordan! diye bağırdı-
sa da ne eşek, ne de üstündeki bana mı-
sın dedi. Bunu gören çiftçi yabayla eşe-
ğin üstüne saldırdı. Üstündeki pat diye
yere düşmez mi. Keloğlan, hemen ortaya
çıktı.

– Vay, dedemi öldürdün! diye bağı-
rıp çağırmaya -başladı. Hemen şikâyet
gidiyorum. Görürsün sen!

Çiftçi, Keloğlana,

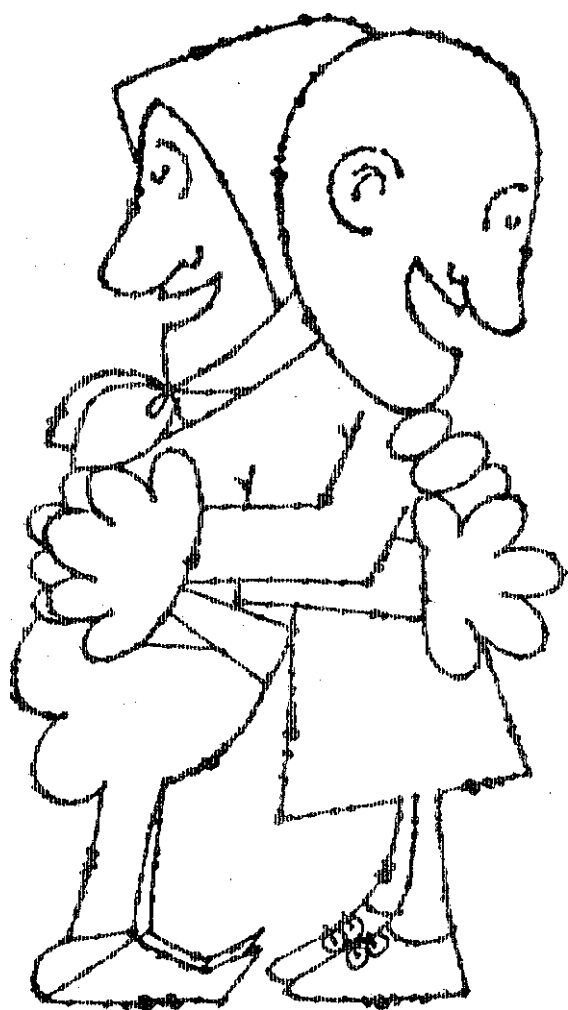
– Bağırma hemşerim, sus ne olur,
diye yalvardı. Oldu bir kere. Sana iste-
diğin kadar para veririm.

Keloğlan, çiftçiden de bir teneke al-
tın alıp yola düzüldü, ölüyü, önüne çıkan
ilk çukura attı. Böylece köyüne üç teneke
altınla dönmüş oldu.

Hemen karısını yanına çağırdı.

– Karı zengin olduk, dedi. Sen şim-
di hemen saraya koş. Padişahın altın öl-
çeğini alıp gel.

Keloğlanın karısı ölçeği alıp geldi.
Padişahı da bir düşüncedir aldı; Keloğ-
landa bunca altın ne arar diye. Adamlarına,
Keloğlanın evini gözetlemeleri için
buyruk verdi. Padişahın adamları baktı-

lar ki ohoo, Keloğlan, altınları o yana döküp ölçüyor, bu yana döküp ölçüyor. Ölçe ölçe bitiremiyor. Hemen durumu padişaha iletiler. O sırada Keloğlan da ölçeği geri göndermiş, içine de çil çil bir altın koymuştu. Padişah altını gözleriyle görünce adamlarına,

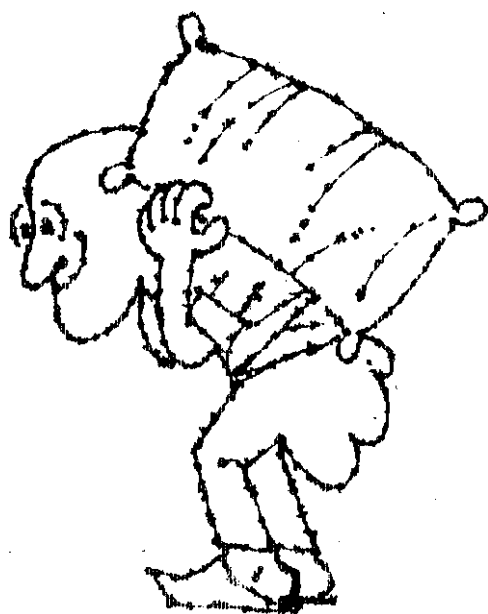
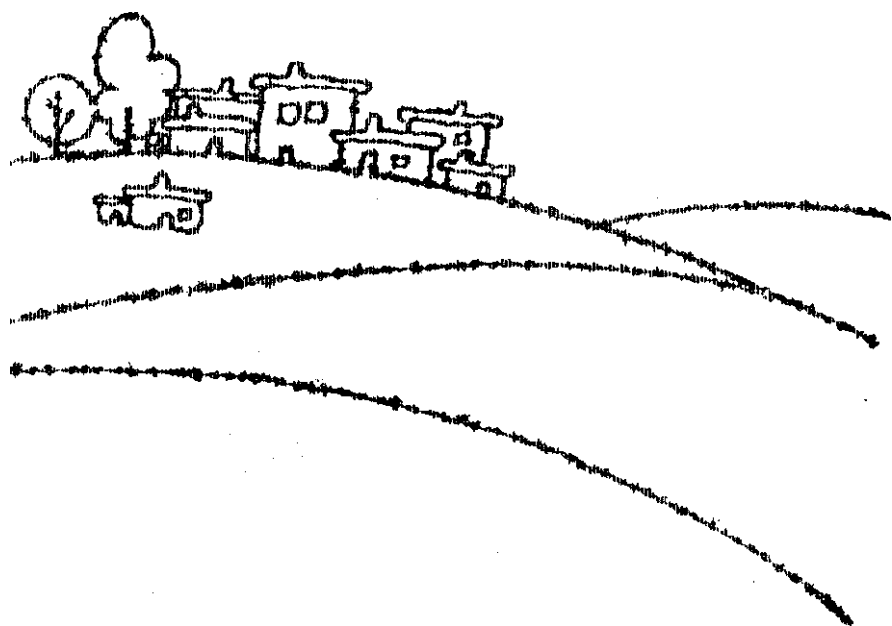
— Nerden bulmuş bunları, gidip öğrenin, dedi.

Keloğlan, gelen adamlara,

— Valla, dedi, belki inanmıyacaksınız ama kestiğim kara inek vardı ya, onun derisini pazara götürüp, «Var mı alan, var mı alan...» diye dolaştırdım. Alıcı kum gibi. Hemen satıldı. İşte gördüğünüz bu altınları o deriden kazandım.

Bunun üstüne köyde, kentte kimin ineği, kimin danası, kimin atı, koyunu, kuzusu varsa kesti. Derisini pazara çıkardı. Alıcılar gelip baktılar. Bildiğin deri, adamları bir iyice dövüp kovalaya kovalaya köylerine gönderdiler. Durumu padişaha iletiler. Padişah,

— Keloğlan bizi kandırdı, dedi. Şimdi herkes ne kadar gübre bulabilirse toplansın, Keloğlanın evinin bacasından aşağı boca etsin. Öyle gübre dökün ki, gübre-

nin içinde boğulup gitsin.

Köyde, kentte kim varsa çuval çuval gübreyi Keloğlanın evinin bacasından aşağı boşaltmaya başladı. Keloğlan, baktı olacak gibi değil. Dökülen gübreleri bir çuvala doldurup eşeğine yükledi. Hemen yola koyuldu. Yolda bir kervana rasladı. Gecelemeye hazırlanıyorlardı. Keloğlan da kervandan beşyüz metre öteye çekti eşeğini. Kervancı adam gönderdi:

— Yalnız başına neden yolculuk ediyorsun, gel bize katıl, dedi.

Keloğlan,

— Olmaz, diye karşılık verdi. Ben padişaha mal götürüyorum. Yüküm kıymetli. Sizinle gelemem.

Adamlar, geldikleri yere döndüler. Keloğlan gübre dolu çuvalı başının altına yastık yapıp yattı. Uyuyormuş gibi de horlamaya başladı. Aradan bir süre geçti. Kervancı gelip baktı. Keloğlan uyuyor. Hemen başının altından gübre dolu çuvalı çekip kumaş dolu çuvalı koydu. Kervan gittikten sonra Keloğlan, kumaş çuvalını eşeğine yükleyip eve geldi. Karısına,

— Sen şimdi hemen saraya koş. Pa-

dişahın metresini iste gel!

Karısı, metreyi aldı geldi. Padişah da adamlarına,

– Gidin bakın metreyle ne işi var bu Keloğlanın, dedi.

Adamlar, gelip baktılar. Keloğlan, top top kumaşı ölçüyor. Ölçe ölççe bitiremiyor. Ölçerken karısına da,

– Beş metre padişaha ayır, beş metre oğluna, beş metre de kızına, diyor.

Adamlar, koşup padişaha haberi iletmeye gittiler. Keloğlanın karısı da o sırada kumaşları saraya getirdi. Padişah, adamlarına,

– Tez gidin Keloğlan bunca kumaşı nerden bulmuş sorup öğrenin, dedi.

Adamlar, gelip sordular. Keloğlan,

– Valla, dedi, belki inanmıyacaksınız ama sizin bacamdan aşağı döktüğünüz gübreleri çuvala doldurup pazara götürdüm. «Padişah nimeti, padişah nimeti yok mu alan...» diye bir dolaştırdım. Herkes gelip aldı.

Bunun üzerine kimi helasını söktü, kimi hayvanların altına torba tuttu. Kimi ordan burdan topladı. Bir damla gübre bırakmadılar ortalıkta. Hepsini çu-

vallara doldurup pazara çıkardılar. Alıcılar geldi baktı. Çuvallar gübre dolu. «Hey siz bizimle alay mı ediyorsunuz?» diyerek satıcıları bir iyi dövdüler pazarda. Onlar da padişaha gidip dayak yediklerini söylediler. Padişah çok kızdı.

— Bu Keloğlanın sonu geldi artık, dedi. Gidin ağzım gözünü, elini ayağım bağlayıp bir çuvala koyun, öğle üstü denize atın.

Hemen koşup Keloğlanı sıkıca bağladılar. Bir çuvala koyup deniz kıyısına indirdiler. Öğle olunca denize atacaktı. Çuvalı, ağzı bağlı olarak orda bıraktılar.

Keloğlan, çuvalın içinden,

— Almam, almam! diye bağırmaya başladı.

O sırada oradan sürüsüyle dağdan dönen bir çoban geçiyordu. Çuvalın yanına yaklaştı.

— Neyi almıyorsun kardeş, diye sordu.

Keloğlan,

— Ah hemşerim ah, dedi çuvalın içinden. Hiç sorma. Beni padişahın kızıyla evlendirmek istiyorlar. Ben almak istemiyorum. Onun için bu çuvalın içine tıktılar.

Çoban,

– Aman kardeş, dedi. Üzülme sen. Yerine seve seve ben girerim çuvala.

– İyi ya, hemen ağzını çöz öyleyse.

Keloğlan, çobanı kendi yerine çuvala sokup ağzını bağladıktan sonra başsız kalan sürüyü de önüne katıp dağa götürdü.

Öğle olunca padişahın adamları kıyıya geldiler. Çoban, çuvalın içinden,

– Alırım kardeşim, alırım... demeye başladı.

Adamlar,

– Neyi alıyorsun sen? diye sordular.

– Padişahın kızını alırım, padişahın kızını alırım.

Adamlar,

– Hay köpoğlusu, padişahın kızı senin neyine... deyip bir tekmede çuvalı cumburlop denize yuvarladılar.

Keloğlan on beş gün sonra sürünün başında dağdan inip köye döndü. Köydükiler şaşı kaldı bu işe. Hemen yanına koştular.

– Nasıl oldu bu iş anlat Keloğlan, dediler.

Keloğlan, hiç istifini bozmadı.

– Deniz kum gibi koyunla kaynıyor,

dedi. Ben tek başınaydım. Bu kadar getirebildim. İki kişi olsaydık daha çok getirebilirdim.

— Aman, dedi köylüler, bizi de denize sal Keloğlan.

— Olur, yarın kıyıda toplanın hepiniz. Ben gelir denize bırakırım sizi. Merak etmeyin.

Ertesi sabah, kıyıda birçok adam toplandı. Keloğlan geldi. Hepsini onar onar dizdi. Tek olarak dul bir kadının oğlu kalmıştı. Keloğlan, hepsini bölük bölük denize itti. Onlar da çabucak dibi boyladı. Yalnız dul kadının biricik oğlu boğulurken «gırk gırk!» edip duruyordu. Dul kadın bunu kırk anladı. Oğluna kıyıdan,

— Kırk olsun, elli olsun, ne bulursan kapıp gel! diye bağıırıyordu.

Keloğlan, onları, orda öyle bırakıp evine döndü.

Kocalarıyla oğullarının dönmediğini gören kadınlar, Keloğlana gelip sordular. Keloğlan,

— Onlar kalabalık, dedi. Koyunların hem iyisini seçiyorlar, hem de çok koyun toplamaya bakıyorlardır. Onun için daha dönmezler. Ben kör, topal ne bulduy-

sam, tek başına ne toplayabilseysem onları alıp geldim.

Kadınlar, bunun üstüne kıyıya gidip kocalarıyla oğullarının işlerini bitirmesini beklemeye başladılar.

Böylece, Keloğlan, kurnazlığı sayesinde zengin oldu. Ötekiler de akılsızlıklarının ve açgözlülüklerinin cezasını gördüler.

Kıyıdaki kadınlar, ben bu masalı yazdığım sırada da ordaydılar. Sizler, bu masalı okurken de hâlâ kıyıda dikilip duruyorlar, kocalarıyla oğullarının koyunları denizden çıkarıp dönmelerini bekliyorlardı.

ACI ELMA AĞACI

Eskiden ülkelerin birinde bir baba, bir de kızı vardı. Konak gibi büyük bir evde ikisi birlikte yalnız başına yaşıyorlardı. Günlerden bir gün babası kızını karşısına oturttu:

— Bak kızım, dedi. Artık büyüdün. Kendi kendini yönetecek yaşa geldin. Sen bebekken ölen anneciğinin yokluğunu sana duyurmamak için bugüne kadar her isteğini yerine getirdim. Bir dediğini iki etmedim. Seni hiç yalnız bırakmadım. Birlikte ağladık, birlikte güldük seninle. Ama şimdi iş için yolculuğa çıkmak zorundayım. Uzak ülkelere gitmem gerek. Onun için yarından tezi yok, sana bir yıl yetecek kadar, yiyeceklerle içeceğini, kışlık odun kömürünü, gerekli her türlü giysiyi ve dilediğin her şeyi getirteceğim. Senden istediğim, ben dönünceye kadar evde oturup beni beklemen. Ne olursa olsun, kim ne derse desin, ben dönmeden dışarı adımını atmayacaksın. İstediklin her şey elinin altında olacak.

Böyle deyip ayağa kalktı. Kız, koskoca konakta, ilk olarak yalnız kalacağı için üzgündü. Yerinden kalkmadı. Başını önüne eğmiş susuyordu. Yalnız kalmanın korkusu şimdiden içine çökmüş, oturduğu yerde büzülmüş kalmıştı. Gene de babasının dediklerini yerine getireceğine söz verdi. Sesi ağlamaklıydı. Gözlerinde yaş vardı. Babası,

— Benim yiğit kızım, diyerek alnından öptü. Saçlarını uzun uzun okşadı.

Ertesi sabah, baba, en lezzetli yiyeceklerden en pahalı giysilere kadar değerli bilinen ne varsa çarşıdan alıp getirdi. Eşyalarla yiyecekleri birlikte yerleştirdiler. İşler bitince baba, yol çantasını aldı, kızını yanaklarından öptü, kapıya yöneldi. Artık gidiyordu. Ayrılık anı gelip çatmıştı. Sokak kapısının önünde bir daha birbirlerine sarıldı baba kız. İkisinin de gözleri dolu doluydu. İkisi de neredeyse ağlayacaktı.

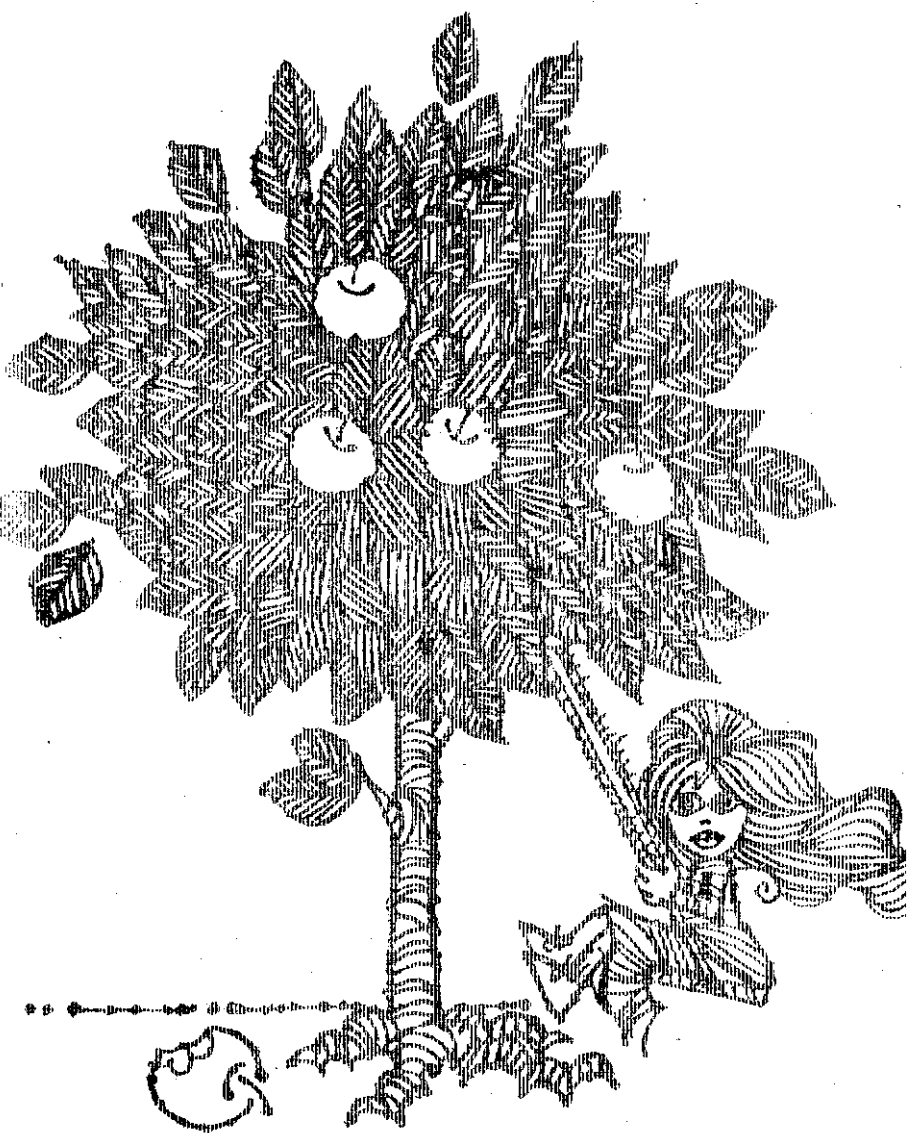
Kapının önünde, babayla kız, güçlükle birbirlerinden ayrıldıktan sonra baba, hızla sokak kapısını çekti. Cebinden çıkardığı koskoca bir anahtarla kapıyı, dışardan, kızının üstüne kilitledi. Anah-

tarı cebine yerleştirdikten sonra yürüyüp gitti. Bir daha da dönüp arkasına bakmadı.

Konağın arkasında bir bahçe vardı. Yüksek duvarlarla çevrili bu bahcenin kapısı eskiden beri kilitli dururdu. Babası, annesi ölünce kilitlemiş, bir daha da açmamıştı. Kimseye de açtırmazdı. Zaten kilit artık paslanmıştı. Anahtarı da yoktu.

Böylece genç kız, babasının gittiğı bu akşam vaktinde konakta ilk olarak yapa-yalnız kaldı. Kapılar üstüne kilitlenmişti. İçerde bir tutuklu gibiydi. İyice akşam olup, ortalık kararınca korkmaya başladı. Ama hem babasına, hem de kendi kendine söz verdiğinden, ağlayıp sızlanmadı. Odasına çekilip lambasını yaktı. Orda gergefinin başına oturup nakış işlemeye başladı. İlk geceyi böyle geçirdi. Sabaha doğru gergefinin başında uyuya kalmıştı.

Uyandığında ortalık günlük güneşlikti. Kahvaltısını ettikten sonra, biraz hava almak için, bahçeye çıktı. Bahçe dediysek öyle güllük gülistanlık bir yer aklınıza gelmesin. Çevresi yüksek taş du-

varlarla çevrili hapisane avlusu gibi bir yerdi. Ne bir ot, ne bir çiçek vardı. Yalnız orta yerinde kocaman bir elma ağacı yükseliyordu. Onun da meyvaları acı mı acıydı. Yenmez yutulmaz şeylerdi. Üstelik kozalak gibi de serttiler.

Gene de her yanı kapalı bu küçük bahçeyle acı elma ağacı kızın tek avuntusu olup çıktı. Günlerinin çoğunu bu ağacın dibinde geçirir oldu. Dallarına sallıncak kurup sallanır, üstüne çıkıp şarkılar söylerdi. Canı çok sıkıldığında ağaçla konuşup dertleşirdi. Yalnızlık içinde geçen günlerini de ağacın gövdesine her gün bir çentik atarak saymaya başladı. Bir yılın ne zaman dolacağını, babasının gelmesine kaç ay kaldığını bu çentiklere bakarak hesaplıyordu.

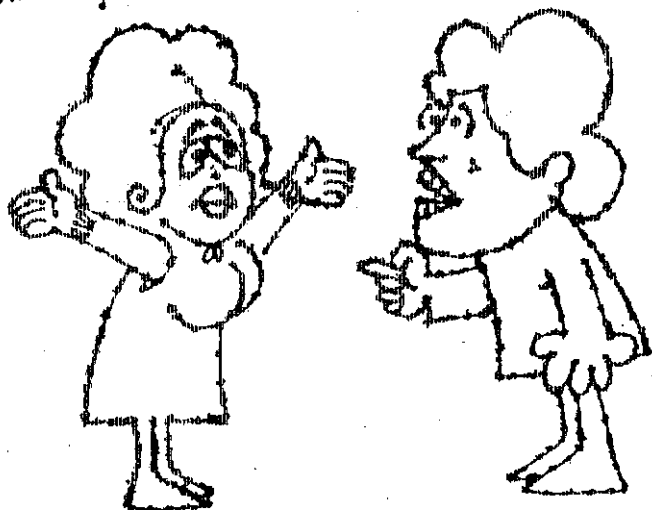
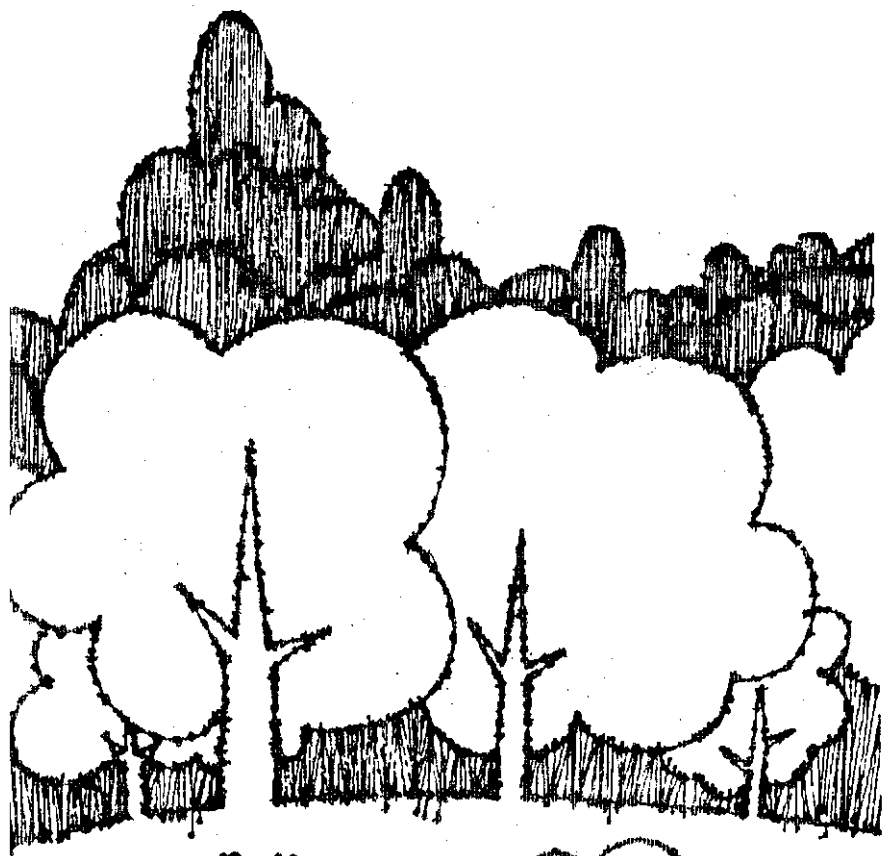
Günlerden bir gün, her günkü gibi, ağacın dibine oturmuştu. Ilık bir yaz sabahıydı. Gök mavi, güneş parlak. Kuşlar uçuyor. Her zamanki gibi elinde gergef nakış işliyordu. Bir ara gergefi elinden bıraktı. Başını, ağacın gövdesine yaslayıp gözlerini yumdu. Yemyeşil kırları, renk renk çiçekleri, gürül gürül akan ırmakları, başı dumanlı dağlar gövdesinin önüne

getirerek düşlere daldı.

İşte tam o sırada kulağına bir uğultu geldi. İlk aklına gelen rüzgâr oldu. Ağacın dallarına baktı hemen. Ağaç kıpırtısızdı. En küçük bir yaprak bile kıpırdamıyordu. Bir süre uğultunun nerden gelebileceğini düşündü. Ağaçtan uzaklaşınca duyulmuyordu. Gidip kulağını ağacın gövdesine dayadı. Uğultu artmıştı. Ağacın içinden geliyor gibiydi. Hemen ağacın çevresini araştırmaya girişti. Buralarda bir yerde bir boşluk olmalı diye düşündü. Ağacın gövdesine, dibine rastgele vurmaya başladı. Sonunda ağacın hemen dibindeki bir yerin boş bir fıçı gibi ses verdiğini ayırdetti. Oradaki toprağı çabuk çabuk eşeledi. Toprağın altından paslı bir demir halkayla taş bir kapak çıktı. Kapak yosun tutmuştu. Uzun süre uğraştıktan sonra kapağı yerinden kıpırdattı. Biraz daha uğraşarak taş kapağı, bir insan gövdesinin sığabileceği kadar, yana çekmeyi başardı. Kuyu gibi bir yerdi burası. Biraz daha dikkat edince bunun merdivenli bir kuyu olduğunu gördü. Mermer basamaklı upuzun bir merdiven yerin altına doğru iniyordu.

Gizli bir hazinenin merdivenleri olmalıydı. Taşı araladığı yerden içeri girdi. Korkmadan basamakları birer birer inmeye başladı. Başlangıçta merdivenler karanlıktı. Tutuna tutuna iniyordu. Ama basamakları indikçe karanlık azalıyordu. Kız, merdivenin sonunu gizli hazinelerin saklı olduğu bir mağara olarak düşünmüştü. Oysa hiç ummadığı bir şey oldu. Merdivenler onu, günlük güneşlik bir bahçeye çıkardı. Bir saray bahçesiydi burası. Güllük gülistanlık bir yer. Orta yerinde mermer bir havuz. Havuzun som altından fıskiyelerinden gümüş parlaklığında sular fışkırıyor, ağaçlarda bülbüller şakıyordu. Neye uğradığını şaşırmıştı. Hemen bir top şimşirin ardına gizlenip bu düşlerinde bile görmediği bahçeyi gözlemeye koyuldu.

Havuzun başında ipekli bir sedir vardı. Sedirde genç, güzel bir delikanlıyla çirkin mi çirkin bir kadın sedirin altın işlemeli kuştüyü yastıklarına dayanmış yanyana oturuyorlardı. Önlerindeki altın ; tabaklar türlü türlü yemiş ve yiyeceklerle doluydu. Delikanlı ne kadar güleçse, kadın o kadar somurttu. Üstelik deli-

kanlıya yapmadığı naz yoktu. Delikanlı yemişlerle yiyeceklerden ona uzattıkça, bir lokma yemesi için sevgiyle yalvardıkça kadın büsbütün kendini naza çekiyor, delikanlının elini, itiyor, hiçbir şey yemiyordu. Belli ki delikanlı kadının çirkinliğini, kabalığını göremeyecek kadar gözü kapalı bir âşıktı. Çünkü kadının bütün nazını çektiği, kabalıklarına aldırmadığı ve bir dediğini iki etmediği gibi, çevrelerinde dönüp duran ince belli, uzun saçlı, kara ceylan gözlü cariyelere göz ucuyla bile bakmıyordu. Gözü ondan başkasını görmüyordu. Böylece delikanlının yaltaklanmaları, kadının naz edip kaçmalarıyla uzun bir süre geçti. Sonunda kadın, cariyelere şerbet getirmelerini buyurdu. Cariyelerin en güzeli hemen altın bir tepsi içinde iki billur kadehle kırmızı nar şerbetini sundu. Kadın kadehlerin ikisini de alarak birini genç delikanlıya verdi, ötekini de kendi içmeye başladı. Kadının ilk olarak genç delikanlıya şerbet kadehini uzatırken gülümsediğini gördü kız. Delikanlı şerbetini içerken de kadın onun yanağına tatlı bir öpücük kondurdu. Delikanlı, sevgilisinin öpücüğü ile kendin-

den geçercesine gözlerini yumdu. Kadın, cariyelere artık çekilmeleri gerektiğini işaret etti. Cariyeler gidince kadın delikanlıya bir yudum şerbet daha içirdi. Delikanlı bunu içer içmez ipek sedirin üstünde yığıldı kaldı. Kadın, delikanlının iyice kendinden geçmesi için bir süre bekledi. Parmağını şaklatarak duyup duymadığını denetledi. Delikanlıda en küçük bir kıpırtı yoktu. Kadın, o zaman ağaçlıklardan yana eliyle bir işaret verdi. İşte o zaman, ağaçların arasından, harmaniyeye sarılı, yüzünü gizlemeye çalışan telaşlı bir adam fırladı. Kadına öfkeyle yaklaştı.

— Biraz elini çabuk tutamaz mısın sen, diye bağırdı. Bu uyutma işi çok uzun sürüyor. Ben de o sırada sarayın bahçesinde nöbetçilere yakalanmamak için akla karayı seçiyorum.

Kadın, adamdan özür dileyerek bir dahaki sefere daha çabuk hareket etmeye çalışacağına söz verdi. Adam, bu sözler karşısında da yumuşamadı. Aynı sertlikle,

— Haritalar ne oldu? diye bağırdı. Daha ne kadar oyalanacağız...

Kadın, harita odasının anahtarını delikanlının elinden daha alamadığını üzölerek belirtti. Adam,

— Beceriksiz sen de! diyerek kadını tokatladı.

Kadın, ağlayarak bir dahaki buluşmalarında haritaların hazır olacağına söz verdi.

— O zaman birlikte kaçarız değil mi? dedi yalvararak.

Adam, sert tavrını bozmadan,

— Onu o zaman düşünürüz, dedi. Hele haritalar gelsin.

Kadın, ağlamaklı bir sesle:

— Peki, diyebildi. Şimdi sen hemen git burdan. İlâcın etkisi nerdeyse geçecek. Uyanmadan git burdan. Haftaya yine burda buluşalım. Tam bu öğle saatinde. Güneş tepedeyken.

Gizlendiği top şimşirin arkasından her şeyi gören genç kız, bütün bu olanlara çok öfkелendi. Kendi kendine,

— Haftaya görürsünüz siz pis casuslar, diyerek gizli merdivenden evinin bahçesine döndü.

Aradan tam bir hafta geçti. Buluşma günü gelip çatınca genç kız, sabah erken-

den kalktı. Hemen bahçeye indi. Bahçedeki acı elma ağacına tırmanıp kurşun gibi ağır, tıkız elmalardan iki tane kopardı. İkisini de entarisinin ceplerine koydu. Sonra da gizli merdivenlerden sessizce sarayın bahçesine indi.

Bahçedeki sedirde güzel delikanlıyla çirkin kadın, o günkü gibi yine yanyana oturuyorlardı, önlerindeki tepsilerde türlü yiyeceklerle yemişler vardı. Gümüş tepsiler, güneşte pırıl pırıl parlıyordu. Güzel delikanlı, her zamanki gibi çirkin sevgilisine hayran hayran bakıp bir şeyler yiyip içmesi için yalvarıyordu. Kadın da her zamankinden daha çok naz ediyordu. Sıra şerbetlerin içilmesine gelince, kız, gizlendiği top şimşirin arkasında, cebinden elmayı çıkarıp hazırladı. Kadın, tam şerbet kadehim almak için uzanmışken, yüzünün ortası budur diyerek, elindeki elmayı kadına savurdu kız. Beriki acı bir çığlıkla,

— Ah gözüm, vah gözüm, diyerek olduğu yerde tepinmeye başladı. O öyle olduğu yerde acıdan dört dönerken kız, ikinci elmayı da kadının suratına savurdu. O da gitti öteki gözünün üstüne vur-

du. Kadın, o zaman acıdan yerlerde yuvarlanmaya başladı. İki gözü de görmez olmuştu. Kız,

— Oh olsun, pek güzel ettim! diyerek şimşirin arkasından görünmeden gizli merdivene koştu. Hiçbir şey olmamış gibi kendi bahçesine geldi. Ağacın altına oturdu.

Beri yanda, sevgilisinin acı çektiğini gören delikanlıysa öfkeden, kızgınlıktan ne yapacağını bilemez olmuştu. Bunu yapanı bir eline geçirse kendi eliyle kıştır kıştır keseceğini söylüyordu. Nöbetçiler, bahçede dört dönüp elmayı atanı aradılar. Ama kimseyi bulamadılar. O zaman delikanlı, elmalardan birini yanına aldı. Kimin bahçesinde bu elma yetişiyorsa suçlu odur diyerek şehirde ev ev dolaşmaya başladı. Yaşlı bir kocakarı kılığına girmişti delikanlı. Kapıları çalıyor, herkese, her derde deva bu acı elma ağacının bulunduğu evi bilip bilmediklerini soruyordu. Ağlamaklı bir sesle bu elmalarla hasta torununa-ilâç yapacağını söylüyordu.

Sonunda aradığı evi buldu. Buldu ama kapısı kilitli. Kapıyı hızlı hızlı çalma-

ya başladı. Aradan uzun bir süre geçtikten sonra kız kapının dibine geldi. Kocakarı dışardan, heyecanlı heyecanlı,

– Kızım nerdesin, dedi. Kapıyı bir saattir çalıyorum.

Kız,

– Bahçedeydim teyzeciğim, diye karşılık verdi.

– Bahçede ne yapıyordun?

– Acı elma ağacının altında otuyordum.

Kocakarı, o zaman,

– Hah, dedi. Ben de seni arıyorum. Seni bulmak için bütün şehri kapı kapı dolaştım. Kapıyı aç da içeri al beni.

– Alamam.

– Senin için ta nerelerden geldim. Niçin içeri almıyorsun?

– Çünkü kapımız kilitli. Babam, yolculuğa çıkarken kapıyı dışardan kilitleyip gitti. Bir yıla kadar da dönmeyecek.

Kocakarı, bir an düşündü. Sonra,

– Öyleyse kapıya iyice yaklaş, dedi kıza. Gövdeni kapı aralığına yasla. Kulağını da anahtar deliğine yapıştır. Diyeceklerimi iyi dinle.

Kız, kocakarının bütün söylediklerini yaptı. Kocakarının amacı, elindeki sivri hançeri kapının aralığından kızın gövdesine sokup onu öldürmektir. Kocakarı inandırıcı bir sesle söze başladı:

— Sevgili kızım, ben senin ölen annenin çok eski bir dostuyum...

Kocakarı, kızı bir yandan böyle lafa tutarken, bir yandan da sivri hançeri kapının aralığından sokmak için ayarlamaya çalışıyordu. Kız, başına geleceklerden habersiz, kocakarının dediklerine inanmış, annesinin eski bir dostuyla karşılaştığına sevinmişti.

— Ah teyzeciğim, diyordu. Sizi içeri alamadığıma gerçekten üzgünüm. Keşke kapı kilitli olmayaydı da sizinle yüzyüze konuşabilseydim. Başıma gelenleri bir bilerseniz şaşar kalırdınız.

Böyle diyerek acı elma ağacının altındaki gizli merdiveni, saray bahçesini, orda olup bitenleri anlatmaya başladı. Söz, çirkin kadının bir casus, bir hain olduğuna gelince, kocakarı kılığındaki delikanlının kızı öldürmek için elinde tuttuğu hançer etine battı. Eli kesildi. Delikanlı,

— Ah! diye inledi.

Kız, heyecanla:

— Ne oldunuz teyzeciğim? diye sordu.

— Hiç kızım, hiç. Çarşıdan lâmba şisesi almıştım. O kırıldı. Elimi kesti.

— Kanıyor mu?

— Biraz.

Kız, hemen çevresini başından çözüp kapının aralığından kocakarıya uzattı. Kanayan elini bununla sarmasını söyledi. Kocakarı, teşekkür ederek evin kapısından ayrıldı.

Sayıllı günler çabuk geçer. Bir yıl da öyle geçip gitti. Kız, olanları çoktan unutmuştu. Çünkü babası yolculuktan zengin bir tüccar olarak dönmüştü. Halılar, ipek-liler, türlü mücevherler, binbir kokulu baharatlar getirmişti yolculuktan. Kızın babasının bunca zengin olduğunu duyan görücüler kapılarını aşındırmaya başladı. Kızı isteyen isteyene. Ama adam, kızını olur olmaz birine vermek istemiyordu. Gelenleri, geri çeviriyordu hep. Bir gün kızına,

— Tamam, dedi. İstedğim damadı buldum. Söz kestim. Dikişlerini, nakışla-

rını çabuk bitirmeye bak. Düğün hemen yapılacaktır.

Kız, sevineceği yerde bu duruma çok üzüldü. Babasına belli etmemeye çalıştı ama odasına gidince yatağına kapanıp hüngür hüngür ağladı. Her şeyden önce sarayın bahçesinde gördüğü genç, güzel delikanlıya âşıktı. Ondan başkasıyla evlenmeyi aklından bile geçirmiyordu. Ama onun da gelip kendisini istemesine olanak yoktu. Delikanlı, kızın varlığından bile habersizdi. Kız, kendi kendine gelin güvey olmuştu. Babasının isteğine boyun eğmekten başka çaresi yoktu. Sessiz sessiz ağlarken kapıya gelen annesinin dostu, çevresini verdiği o yaşlı kadını düşündü. Hiç değilse onu bulup düğününe çağırabilseydi. Ama ne adını, ne de nerede oturduğunu biliyordu. Baba evinden de ayrılıyordu artık. Bundan böyle yapayalnız kalacaktı.

Düğün günü herkes gülüp oynarken onun içi kan ağlıyordu. Düğünü, eğlenmeyi gözü görmüyordu. Erkekler ayrı, kadınlar ayrı eğlendiklerinden, kocası olacak adamla da yüzyüze gelemeydi. Sonunda düğün dağıldı. Onu, duvağı ka-

palı olarak, damadı beklemek üzere güvey odasına bırakıp gittiler.

— Kız, altın, gümüş işlemeli, incilerle süslü gelinliğiyle yatağın kenarına oturup kara kara düşünmeye başladı.

Bir ara düşüncelerinden sıyrılıp odayı gözden geçirmek istedi. Eşyalara bir göz atmak için başını kaldırdı. Bir de ne görsün? Kesme billurdan büyük bir aynası olan sedef kakmalı konsolun üstünde annesinin yaşlı dostuna verdiği çevre durmuyor mu? İyice emin olmak için gidip baktı. Çevre onun çevresiydi. Kadının kesilen elinin kanları bile üstünde duruyordu. Sevinçten deli olacaktı. Hemen gözyaşlarını sildi. Gülen yüzünde güller açtı. Yanakları al al oldu. Gözleri ışıdı. Tam o sırada da odanın kapısı açıldı. İçeriye sarayın bahçesinde görüp vurulduğu o güzel, genç delikanlı girmez mi? Sevinçten, mutluluktan bayılacak gibi oldu. Tam yere düşecekken delikanlı gelip belinden tutarak kucakladı kızını. Ona bu ülkenin padişahı olduğunu, o yaşlı kadının da kendisinden başkası olmadığını anlattı. Ülkesini ve kendisini düşmanlardan onun kurtardığını söyledi.

Böylece, genç padişahla güzel karısı barış içinde mutlu bir ömür sürdüler.

Acı elma ağacı da o günden sonra gömgök, yamrı yumru, acı mı acı meyvalar yerine sulu, tatlı, iri al elmalar vermeye başladı.

cem çocuk kitapları

Dedeler, nineler artık masal anlatmıyorlar. Birçoğu bilmiyor. Bilenler varsa da çağdaş koşullar, ne onlar için anlatmaya, ne de sizin için dinlemeye elverişli. Oysa ki masallar, mutlu bir dünyayı, iyinin, güzelin, doğrunun egemen olduğu sağlıklı bir dünyayı anlatır. Kıyısından köşesinden, şuradan buradan belki dinlediniz, belki de biliyorsunuz bu masalları. Ama bir de benden okuyun istedim. Emegin, çabanın, aklın gücünü hep birlikte görelim. Sağlıcakla kalın

Adnan Özyalçın.

ISBN-975-406-156-4

Kapak resmi: İsa Çelik

Kapak Baskısı Orhan Ofset Tel: 511 06 30

